

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W KALISZU ZA 2025 ROK**

Kalisz, marzec 2026 rok

Spis treści

I. Struktura organizacyjna i zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu.....	3
II. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.....	6
III. Świadczenia pomocy społecznej.....	9
IV. Umieszczanie w domach pomocy społecznej.....	27
V. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej – zadania gminy.....	29
VI. Piecza zastępcza – zadania powiatu.....	34
VI. a Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.....	42
VII. Interwencja kryzysowa.....	45
VII. a Mieszkania wspomagane.....	48
VIII. Zespół interdyscyplinarny.....	49
IX. Pomoc cudzoziemcom.....	53
X. Klub Integracji Społecznej i Klub Senior+.....	54
XI. Pozyskiwanie środków na dodatkowe zadania realizowane w 2024 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu.....	57
XII. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej.....	63
XIII. Spis tabel.....	68

I. Struktura organizacyjna i zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu, w strukturze Ośrodka wyróżniamy działy realizujące poszczególne, zróżnicowane zadania.

Dział Pomocy Środowiskowej - do zadań należy ustalanie uprawnień, przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej i innymi ustawami. Prowadzenie pracy socjalnej, analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacja zadań wynikających z rozeznania potrzeb społecznych, rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb oraz prowadzenie Klubu Integracji Społecznej. Jego zadaniem jest inicjowanie i organizowanie spotkań integracyjnych, zajęć grupowych i indywidualnych oraz grup samopomocowych dla osób wykluczonych społecznie, organizowanie prac społecznie użytecznych oraz nieodpłatnej pracy na cele społeczne.

W skład tego działu wchodzi:

- 3 sekcje pracy socjalnej,
- sekcja realizacji świadczeń,
- Klub Integracji Społecznej.

Dział Asysty Rodzinnej – do zadań należy m. in. zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz koordynacja poradnictwa dla kobiet w ciąży i rodzin, zgodnie z ustawą „Za życiem”, m. in. poprzez opracowanie i realizację planu pomocy z rodziną, pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, rozwiązywanie problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych, wspieranie aktywności społecznej i zawodowej, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin. Dział koordynuje również realizację programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ) współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej (bezpośrednimi realizatorami w mieście Kaliszu jest Caritas Diecezji Kaliskiej i Polski Komitet Pomocy Społecznej w Kaliszu).

Dział Pieczy Zastępczej i Pomocy Instytucjonalnej – do zadań należy m. in. zapewnienie pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych poprzez umieszczenie ich w różnych formach pieczy zastępczej, przyznawanie świadczeń i dodatków wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, pomoc dla osób usamodzielnianych, kierowanie do domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia oraz bezpośredni nadzór nad mieszkaniem treningowym, które jest przeznaczone dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Mieszkanie jest usytuowane w kamienicy przy ul. Zamkowej.

W skład tego działu wchodzi:

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej – do zadań Zespołu należy m. in. nabór, kwalifikowanie i opiniowanie kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka, organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka. Prowadzenie poradnictwa dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka oraz rodziny zastępczej i prowadzącego rodzinny dom dziecka. Szkolenia i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, prowadzenie pracy socjalnej, organizowanie opieki nad dzieckiem, gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie mogą okresowo sprawować opieki z powodów zdrowotnych lub losowych.

Dział Interwencji Kryzysowej – jest czynny całą dobę i realizuje zadania związane z udzielaniem pomocy osobom i rodzinom będącymi osobami doznającymi przemocy domowej lub znajdującymi się w innych sytuacjach kryzysowych, interwencyjnym podejmowaniu działań w miejscu zdarzenia kryzysowego, zapewnienie miejsc noclegowych:

- w schronisku dla ofiar przemocy w rodzinie,
- w schronisku dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu.

W strukturach działu są mieszkania wspomagane przeznaczone dla osób starszych i niepełnosprawnych, które usytuowane są przy ul. Granicznej 1 cz. A dla 7 osób oraz przy ul. Częstochowskiej 45 przeznaczone dla 6 osób. Kolejne mieszkanie wspomagane, usytuowane w kamienicy przy ul. Widok 17, przeznaczone dla 6 osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz mieszkanie wspomagane dla osób z zaburzeniami psychicznymi na 7 miejsc przy ul. Granicznej 1 cz. B. Ponadto prowadzony jest Przyjazny Pokój Przesłuchań Dzieci w ramach współpracy z wymiarem sprawiedliwości i organami ścigania. Podejmowane są działania informacyjno – edukacyjne inicjujące i wspierające podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.

Przy Dziale Interwencji Kryzysowej został usytuowany **Zespół Interdyscyplinarny**, którego głównym zadaniem jest prowadzenie procedury Niebieskich Kart uruchomionych przez różne jednostki, tj. przez policję, pomoc społeczną, oświatę, służbę zdrowia. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego i jego członkowie są powoływani przez Prezydenta Miasta Kalisza. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do obsługi organizacyjno-technicznej.

Dział Pomocy Osobom Niepełnosprawnym – do zadań należy m. in. prowadzenie, koordynacja i nadzór zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które Miasto Kalisz otrzymuje według algorytmu określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku. Ponadto osoby niepełnosprawne otrzymują pomoc w ramach odrębnie finansowanego przez PFRON Pilotażowego Programu „Aktywny Samorząd” ze szczególnym uwzględnieniem dofinansowania kształcenia na poziomie wyższym osób niepełnosprawnych. Współpracuje z Miejską Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych.

Dział Organizacyjno – Administracyjny – do zadań należą m. in. prowadzenie spraw osobowych pracowników, obsługa informatyczna jednostki, instruktaż z zakresu bhp, p/poż., sprawy dotyczące szkolenia i doskonalenia zawodowego pracowników, prowadzenie wszelkich spraw dotyczących administrowania, zapewnienie warunków organizacyjnych i technicznych umożliwiających sprawne wykonywanie zadań ośrodka, administrowanie obiektami ośrodka (w tym remonty, naprawy, konserwacje). Obsługa interesantów w zakresie skarg. Obecnie Ośrodek zajmuje pomieszczenia w budynkach przy ul. Granicznej 1, w budynku przy ul. Obywatelskiej 4 oraz jedno mieszkanie w kamienicy przy ul. Częstochowskiej 45, jedno mieszkanie w kamienicy przy ul. Zamkowej 14, jedno mieszkanie w budynku przy ul. Widok 17.

Dział Finansowo – Księgowy – do zadań należy realizacja zadań z zakresu obsługi księgowej Ośrodka.

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej istnieją **samodzielne stanowiska**:

- stanowisko ds. współpracy z podmiotami zewnętrznymi i pozyskiwania środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej - do zadań należy m. in. opracowywanie wniosków, koordynacja realizowanych projektów, współpraca z organizacjami społecznymi i pozarządowymi,

Kościółem Katolickim i innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi, przygotowanie konkursu ofert dot. zlecenia organizacjom pozarządowym zadań z zakresu pomocy społecznej, pomoc cudzoziemcom, pomoc osobom posiadającym Kartę Polaka;

- stanowisko ds. zamówień publicznych i współpracy z podmiotami zewnętrznymi – do zadań należy m.in. prowadzenie dokumentacji związanej z zamówieniami publicznymi, przygotowanie i prowadzenie postępowań z zakresu zamówień publicznych, przygotowywanie projektów umów, publikacja informacji o zawartych umowach, współpraca z podmiotami zewnętrznymi;

- stanowisko ds. obsługi prawnej – do zadań należy świadczenie obsługi prawnej Ośrodka;

- stanowisko ds. BHP – do zadań należy świadczenie usług bezpieczeństwa i higieny pracy w Ośrodku;

- stanowisko ds. przeciwdziałania przemocy domowej, którego zadaniem jest przeprowadzanie konsultacji z osobami doznającymi przemocy i z osobami stosującymi przemoc

„Klub Senior +”

Klub Senior+ w Kaliszu powstał w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025. Klub działa w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu, przy ul. Granicznej 1 na podstawie Zarządzenia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu Nr 63/2021 z dnia 31.12.2021 roku. Został utworzony w celu integracji i włączenia społecznego osób starszych do społeczności lokalnej oraz organizacji wspólnego spędzania czasu wolnego przez Seniorów. Uczestnikami klubu są osoby nieaktywne zawodowo, które ukończyły 60 rok życia i zamieszkują na terenie miasta Kalisza. Dla uczestników Klubu Senior+, organizowano wiele spotkań i wydarzeń kulturalnych w tym zajęcia stałe, cykliczne bądź też związane z bieżącymi wydarzeniami kulturalnymi, sportowymi i edukacyjnymi w mieście Kalisz.

Szczegółowe zadania wymienionych działów określa regulamin organizacyjny Ośrodka.

I. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

W roku 2025 zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane były ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Wysokość środków na realizację zadań jest przyznawana zgodnie z algorytmem na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w roku 2025 dla miasta Kalisza przypadła kwota 6 640 654 zł i była ona wyższa od kwoty z 2024 o 394 947 zł. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy w Kaliszu, natomiast zadania z zakresu rehabilitacji społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Formy pomocy i wysokość dofinansowania dla osób niepełnosprawnych w roku 2025 w ramach środków PFRON

Rodzaj wsparcia z PFRON	Adresat dofinansowania	Kwota (zł)
Turnusy rehabilitacyjne	dla 551 osób wraz z opiekunami	1 191 448,70 zł
Sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	dla 682 adresatów	1 081 546,77 zł
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	dla 76 osób	492 337,19 zł
Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki	dla 2 organizacji (dla 470 osób)	88 780,00 zł
Dofinansowanie do działalności WTZ	dla 2 warsztatów (95 uczestników)	3 343 620,00zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

W roku 2025 dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym wraz z opiekunami było przyznawane w pierwszej kolejności dzieciom do 18 roku życia oraz osobom uczącym się i niepracującym do 24 roku życia. Natomiast w przypadku osób dorosłych posiadających znaczny i umiarkowany stopień niepełnosprawności (lub orzeczenia równoważne) dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego było przyznawane osobom, które nie uczestniczyły w turnusie rehabilitacyjnym w roku 2024.

Dofinansowanie w wysokości 810.382,59 zł do zakupionych w roku 2025, a także w roku 2024 przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych przyznawane dorosłym osobom niepełnosprawnym wynosiło do 50% sumy kwoty limitu wyznaczonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu była wyższa niż ustalony limit, natomiast dofinansowanie przyznawane dzieciom do 18 roku życia wynosiło do 100% sumy kwoty limitu wyznaczonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu była wyższa niż ustalony limit. **Dofinansowanie wypłacono dla 598 osób niepełnosprawnych.** Wnioski najczęściej dotyczyły: aparatów słuchowych i wkładek usznych, pieluchomajtek lub zamienników i cewników, materacy i poduszek przeciwoleżynowych, balkoników, sensorów i pojemników na insulinę, wózków inwalidzkich, wyrobów stomijnych, ortez, protez oraz aparatów do leczenia bezdechu sennego i masek.

Dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego otrzymało 82 osoby niepełnosprawne na łączną kwotę 207.450,23 zł. Dofinansowanie dla osoby dorosłej wynosiło do 80% kosztów zakupu, jednak nie więcej niż 3.000,00 zł w przypadku zakupu łóżka rehabilitacyjnego, nie więcej niż 1.500,00 zł w przypadku stacjonarnego roweru rehabilitacyjnego oraz nie więcej niż 2.500,00 zł w przypadku trójkołowego roweru rehabilitacyjnego. Dofinansowanie dotyczyło między innymi: łóżek rehabilitacyjnych, rowerów rehabilitacyjnych stacjonarnych, bieżni rehabilitacyjnych, roweru rehabilitacyjnego trójkołowego, drabinki gimnastycznej czy wioślarza rehabilitacyjnego.

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w 2025 r. w wysokości 194.648,25 zł otrzymało 25 osób niepełnosprawnych, mających problemy z poruszaniem się. Dofinansowanie w pierwszej kolejności otrzymały dzieci oraz osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem niepełnosprawności (lub orzeczeniem równoważnym) poruszające się na wózku inwalidzkim, a następnie osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (lub orzeczeniem równoważnym) według kolejności złożonych wniosków. W przypadku dostosowania łazienek dla osób niepełnosprawnych wprowadzono ograniczenie kwotowe do 8.000,00 zł dofinansowania ze środków PFRON. W pozostałym zakresie wnioski były rozpatrywane indywidualnie, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia z uwzględnieniem udziału środków własnych w wysokości 5%. **W 2025 r. dofinansowano również podnośniki sufitowe.**

W roku 2025 wypłacono dofinansowanie **dla 28 osób niepełnosprawnych w ramach likwidacji barier technicznych na kwotę 241.980,35 zł.** Dofinansowanie dotyczyło między innymi: zakupu podnośników, schodołazów gąsienicowych, podnośników transportowo – kąpielowych i podnośników wannowych, lupy elektronicznej, stolików przyłóżkowych oraz elektronicznego asystenta opiekuna.

W 2025 roku zadanie dotyczące dofinansowania do **likwidacji barier w komunikowaniu się otrzymało 23 osób niepełnosprawnych i wypłacono kwotę w wysokości 55.708,59zł.** Dofinansowanie dotyczyło między innymi: laptopów, tabletów z programem mówiącym Mówik, telefonów komórkowych oraz urządzenia PC Eye.

W Kaliszu funkcjonują **dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej.** W Warsztacie Terapii Zajęciowej prowadzonym przez **Fundację Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie” w Kaliszu terapią objętych jest 50 uczestników niepełnosprawnych.** Natomiast w Warsztacie Terapii Zajęciowej prowadzonym przez **Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści”, terapią objętych jest 45 uczestników niepełnosprawnych.** Głównym zadaniem warsztatu jest prowadzenie rehabilitacji społecznej i zawodowej przy zastosowaniu techniki terapii zajęciowej, zmierzającej do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym i podjęcie pracy. Kwota dofinansowania z PFRON na jednego uczestnika rocznie wynosiła 35.196,00 zł, co stanowiło 90% pełnego kosztu pobytu. Pozostałe 10% kosztów było dofinansowane ze środków budżetu Miasta Kalisza, budżetu Powiatu Kaliskiego oraz Powiatu Pleszewskiego. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost kwoty wydatkowanej na wtz – w 2024 roku wydatkowano kwotę 3.201.120,00 zł, a w roku 2025 kwotę 3.343.620,00 zł. Zwiększenie wydatku wynika z podwyższenia rocznego kosztu pobytu uczestnika w wtz finansowanego z PFRON z kwoty 33.696,00 zł do kwoty 35.196,00 zł.

Na realizację zadania o dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych złożono 4 wnioski. W 2025 zawarto 3 umowy **na łączną kwotę 88.780,00 zł.** Pierwsza umowa została zawarta z **Fundacją Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie” dotycząca dofinansowania „XIX Halowych Mistrzostw Kalisza Osób Niepełnosprawnych w Lekkiej Atletyce” – na kwotę 15.400,00 zł i została zrealizowana i rozliczona.**

Druga umowa została zawarta na **kwotę 3.380,00 zł** również z Fundacją Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie” i dotyczyła dofinansowania „XIII Turnieju Kręgaliskiego dla Osób Niepełnosprawnych. Umowa została zrealizowana i rozliczona.

Trzecią umowę, zawarto z **Klubem Sportowym Niepełnosprawnych START na kwotę 70.000,00 zł**, została zrealizowana i rozliczona. Dotyczyła ona organizacji i prowadzenia procesu szkolenia zawodników niepełnosprawnych w różnych dyscyplinach sportowych oraz organizacji obozu i zawodów sportowych.

Program „Aktywny Samorząd”

Łączna kwota otrzymanych z PFRON środków na sfinansowanie Modułu I i II wyniosła 857.800,00 zł. W programie złożono 212 wniosków, na które zawarto 146 umów na łączną kwotę 780.949,81 zł. Na dzień 05.02.2026 r. dokonano wypłaty środków w łącznej kwocie 576.155,28 zł. 16 wniosków pozostawiono bez zawarcia umowy z powodu niespełnienia wymogów formalnych i rezygnacji. Dofinansowanie otrzymały osoby niepełnosprawne w ramach poszczególnych modułów:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

a/ Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób z dysfunkcją narządu ruchu (zawarto 2 umowy na kwotę 34.263,76 zł, wypłacono kwotę 15.887,56 zł),

b/ Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (zawarto 5 umów na kwotę 13.481,00 zł i wypłacono dofinansowanie w całości),

c/ Zadanie 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego (brak wniosków),

d/ Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, (zawarto 1 umowę na kwotę 4620,00 zł) i wypłacono dofinansowanie w całości.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

a/ Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych (zawarto 10 umów na kwotę 82.964,35 zł i wypłacono dofinansowanie dla 6 osób na kwotę 46.190,48 zł), 4 umowy są na etapie rozliczania;

b/ Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (brak złożonych wniosków);

c/ Zadanie 3 –pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku (zawarto 8 umów na kwotę 61.369,01 zł wypłacono dofinansowanie dla 7 osób na kwotę 50.589,32 zł), 1 umowa pozostaje obecnie w rozliczeniu;

d/ Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy (zawarto 3 umowy na kwotę 14.891,39 zł i wypłacono dofinansowanie dla 2 osób na kwotę 9.717,30 zł), 1 umowa jest na etapie rozliczania.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

a/ Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (zawarto 5 umów na kwotę 83.635,00 zł i wypłacono dofinansowanie dla 4 osób na kwotę 54.760,00 zł);

- b/ Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (zawarto 2 umowy na kwotę 6.743,00 zł i wypłacono dofinansowanie dla 1 osoby na kwotę 2.700,00 zł), jedna umowa jest na etapie rozliczania;
- c/ Zadanie 3 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (zawarto 1 umowę na kwotę 20.031,00 zł wypłacono dofinansowanie dla 1 osoby na kwotę 19.954,77 zł), umowa jest na etapie rozliczania);
- c/ Zadanie 4 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (brak złożonych wniosków)
- e/ Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (zawarto 4 umowy na kwotę 34.589,00 zł i wypłacono dofinansowanie dla 4 osób na kwotę 34.589,00 zł).

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (zawarto 11 umów na kwotę 40.237,33 zł i wypłacono dofinansowanie w kwocie 35.039,48 zł).

Obszar E - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej – wypłacono dofinansowanie dla 26 wnioskodawców na kwotę 19.400,00 zł.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (zawarto 94 umowy na kwotę 384.124,97 zł, wypłacono dofinansowanie w ramach 78 wniosków na kwotę 269.226,37 zł). Ze względu na wprowadzone przez Fundusz zasady programu dofinansowanie do nauki jest wypłacane w transzach. Pierwsza transza obejmująca tylko czesne została wypłacona. Kolejna transza będzie wypłacana po przedstawieniu przez studentów informacji o zaliczeniu semestru/półroczu nauki lub po złożeniu zaświadczenia, że uczęszczali na zajęcia zgodnie z planem/programem studiów.

Rozbieżność pomiędzy kwotami wskazanymi w umowach a ostatecznym rozliczeniem wynika z końcowych dokumentów przedstawionych do rozliczenia.

II. Świadczenia pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu realizując zadania w zakresie pomocy społecznej określone w ustawie o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.) wyznaczył główne cele swojej działalności:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie (w miarę możliwości) do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia;
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie;
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie;
- stworzenie w miarę możliwości jak najszerszego dostępu do korzystania z sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb osób wymagających wsparcia.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,

- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy w związku z okolicznością, o której mowa w art.159 ust.1 pkt 1 lit. C lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
 - b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany – w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- 3) mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2024 r. poz. 633 i 1688 oraz z 2025 r. poz. 619), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń przewidzianych ustawą,
- 2) pracy socjalnej,

- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej (m. in. domy pomocy społecznej, mieszkania chronione, schroniska dla bezdomnych, schronisko dla ofiar przemocy w rodzinie, schronisko dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu, ośrodki wsparcia),
- 4) świadczeniu usług opiekuńczych,
- 5) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 6) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 7) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W 2025 roku 3.068 osobom przyznano świadczenie z pomocy społecznej i wydano łącznie dla nich 10.015 decyzji administracyjnych, w tym 8.089 pozytywnych decyzji, pozostałe zaś to: umorzenia, zmiany, wygaszenia, odmowy.

Ilość osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej

2025 rok	3.068 osób
2024 rok	3.270 osób
2023 rok	3.414 osób
2022 rok	3.470 osób
2021 rok	3.506 osób

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli następuje spadek ilości osób ubiegających się o świadczenia pomocy społecznej.

1. Zasiłki i pomoc w naturze udzielone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w 2025 roku.

Rodzaje i wysokość wypłaconych zasiłków w 2025 roku

Świadczenie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)		
			Ogółem	Dofinansowanie Wojewody	Środki własne miasta Kalisza
Zasiłki stałe	772	7.764	8.247.576	8.247.576	0
Zasiłki okresowe	964	5.876	3.189.988	3.117.880,20	72.107,80
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	13	14	30.000	0	30.000
Zasiłki celowe i w naturze (w tym zasiłki celowe specjalne)	1.178	3.375	1.650.559	0	1.650.559
Zasiłki celowe specjalne	178	206	87.873	0	87.873

Zasiłki celowe na dożywianie *	43	305	56.759	0	56.759
Dożywianie, w tym: dzieci, osób starszych, chorych i niepełnosprawnych w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i na wnioski dyrektora szkoły.	1.056	140.891	2.009.643,00	1.003.643,00	1.006.000,00
Koszty pogrzebów	22	22	83.410	0	83.410
Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe	654	6.611	656.008	656.008	0
Łącznie	x	x	16.011.816	13.025.107,20	2.986.708,80

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Wysokość środków własnych miasta Kalisza i wysokość dotacji Wojewody Wielkopolskiego w finansowaniu zasiłków i pomocy w naturze

Udział środków w finansowaniu zasiłków i pomocy w naturze	2024 rok	2025
Wojewody Wielkopolskiego	9.099.774,00 zł	13.025.107,20
Własne Miasta Kalisza	3.402.956,00 zł	2.986.708,80

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Zasiłek stały

W roku 2025 r. 772 osobom przyznano zasiłki stałe, których wartość ogółem wynosiła 8.247.576,00 zł. 680 osób było samotnie gospodarujących, a 92 osoby pozostawały w rodzinie. Wyplacono 7.764 świadczeń. Wysokość zasiłku stałego wynosiła od 100,00 zł do 1.229,00 zł. Średnia wysokość zasiłku stałego wyniosła 1.062,28 zł. Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kwotą stanowiącą 130 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1.229,00 zł miesięcznie,
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Wszystkie potrzeby w tym zakresie zostały zaspokojone.

Zasiłek okresowy

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych. **W 2025 roku taki rodzaj świadczenia**

wypłacono 964 osobom – 5.876 świadczeń na łączną kwotę 3.189.988 zł. Średnia wysokość zasiłku okresowego wynosiła 542,88 zł. Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Zasiłek okresowy przysługuje w wysokości różnicy pomiędzy kryterium dochodowym określonym w ustawie o pomocy społecznej, a posiadanym dochodem. Ustawa przewiduje możliwość wypłaty zasiłku w niższej wysokości, jednak nie niższej niż 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym, a dochodem osoby/rodziny w ubóstwie. Na wypłatę zasiłków okresowych w minimalnej wysokości można uzyskać dotację Wojewody Wielkopolskiego, którą miasto Kalisz uzyskało. **Z budżetu Wojewody Wielkopolskiego wypłacono zasiłki na kwotę łączną 3.189.988,00 zł. Ze środków własnych wydatkowano kwotę 72.107,80 zł.**

Zasiłek celowy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. **W roku 2025 dla 1.178 osób na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych wypłacono 3375 świadczeń na łączną kwotę 1.650.559 zł. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 489,05 zł.** Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, a także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tych przypadkach zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. **W roku 2025 r. przyznano 14 zasiłków celowych dla 13 osób, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego na łączną kwotę 30.000 zł. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 2.142,86 zł.** Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie można przyznać specjalny zasiłek celowy. **W 2025 r. zostały przyznane specjalne zasiłki celowe dla 178 osób, wypłacono 206 świadczeń na łączną kwotę 87.873 zł. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 426,57 zł.**

Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Celem tego programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Z pomocy **w formie dożywiania w 2025 roku skorzystało 1056 osób, w tym 703 dzieci**, wśród których 138 dzieci objętych było pomocą na wniosek dyrektorów szkół, bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej. W ramach programu wypłacono rodzinom świadczenia pieniężne dla 43 osób w kwocie 56.759,00 zł. Na realizację całego zadania wydatkowano kwotę 2.009.643,00 zł (w tym ze środków własnych kwotę 1.006.000,00 zł oraz z dotacji Wojewody Wielkopolskiego kwotę 1.003.643,00 zł).

Sprawienie pogrzebu

W roku 2025 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu poniósł koszt w wysokości **83.410,00 zł tytułem sprawienia 22 pogrzebów, w tym 5 zmarłym osobom bezdomnym.**

Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu opłacał składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby, które nie posiadają innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego a korzystały

z pomocy w formie zasiłku stałego. Tą formą pomocy zostały objęte 654 osoby. Wyplacono 6.611 świadczeń na łączną kwotę 656.008,00 zł.

Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

Poniższa tabela wskazuje przyczyny, z powodu których osoby i rodziny korzystały ze świadczeń pomocy społecznej w 2024 roku.

Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w 2025 roku

Przyczyna	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
bezdomność	162	164
sieroctwo	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	43	202
bezrobocie	771	1538
niepełnosprawność	1106	1537
długotrwała lub ciężka choroba	1084	1432
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	335	1200
alkoholizm	216	268
narkomania	48	51
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	59	63
sytuacja kryzysowa	141	291
zdarzenie losowe	13	17
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Najczęściej występującą przyczyną trudnej sytuacji życiowej była niepełnosprawność, która występowała w 1.106 rodzinach. Kolejną przyczyną była długotrwała lub ciężka choroba – z tej przyczyny objętych pomocą było 1.084 rodziny, a z powodu bezrobocia z pomocy Ośrodka skorzystały 771 rodzin.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje wiele działań skierowanych na przezwyciężanie trudności życiowych osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej m. in. wykonując pracę socjalną.

2. Praca socjalna

Jednym z zadań pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Zadanie to realizowane jest m. in. poprzez pracę socjalną, w której wykorzystuje się odpowiednie metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia, świadczona jest bez względu na posiadany dochód. Ustawa o pomocy społecznej definiuje pracę socjalną jako „działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi”.

Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, który został zdefiniowany jako „pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny”.

Kontrakt socjalny stwarza płaszczyznę porozumienia umożliwiającą osiąganie postępów, które składają się na poprawę sytuacji klienta pomocy społecznej. Celem zawarcia kontraktu socjalnego, jest wyposażenie osoby znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej w kompetencje umożliwiające jej samodzielne zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych i uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym danej społeczności, a tym samym uniezależnienie jej od świadczeń pomocy społecznej. Zawierana przez pracownika socjalnego umowa z osobą występującą o pomoc do ośrodka pomocy społecznej musi zawierać indywidualny plan wychodzenia tej osoby z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła.

Niepokojące zjawiska występujące w środowiskach powodują, że praca socjalna jest coraz trudniejsza i wymaga większego zaangażowania ze względu na kumulację problemów.

Pracownik socjalny musi kreatywnie dostosować narzędzia pracy socjalnej do dynamicznie modyfikujących się zmian w społeczeństwie, które bardzo często przybierają charakter patologiczny. W związku z tym zauważalna jest zmiana w charakterze pracy, ale i oczekiwań wobec pracowników socjalnych. Rozmiary potrzeb społecznych wymuszają poszukiwanie nowych rozwiązań w dziedzinie pomocy społecznej.

Ustawa o pomocy społecznej daje możliwość odmowy lub wstrzymania udzielanej pomocy w sytuacji odmowy przez podopiecznego zawarcia kontraktu socjalnego. Zawieranie kontraktów ma chronić indywidualność osób korzystających z pomocy społecznej, rozwijać ich umiejętności, zachęcać do aktywnego poszukiwania pracy, uczyć odpowiedzialności.

W 2025 r. pracą socjalną objęto 1.133 rodziny. Pracownicy socjalni zawarli łącznie 134 kontrakty socjalne.

Mierzalne efekty pracy socjalnej, podjętych działań w 2024 roku:

1. Ilość osób, które podjęły pracę okresową lub stałą – **131**
2. Ilość osób, które podjęły kursy zawodowe – **17**
3. Ilość osób, które podjęły naukę w celu uzyskania zawodu – **8**
4. Ilość osób, które podjęły terapię odwykową lub zachowują abstynencję – **227**
5. Ilość osób, które podjęły leczenie psychiatryczne – **93**
6. Ilość osób, które podjęły leczenie ogólne, mimo poprzednich oporów – **70**
7. Ilość osób, które uzyskały umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności – **123**
8. Ilość osób, które otrzymały rentę lub emeryturę – **72**
9. Ilość osób, które odzyskały prawo do opieki nad dziećmi – **1**
10. Poprawa relacji między członkami rodziny – wzmocnienie więzi rodzinnych – **153**
11. Ilość osób, które uzyskały alimenty – **39**
12. Ilość osób, które uzyskały własny lokal – **40**
13. Ilość osób, które uzyskały dodatek mieszkaniowy – **59**
14. Ilość osób, które uzyskały świadczenia rodzinne – **77**
15. Wzrost umiejętności społecznych i samodzielności – **123**

3. Problemy społeczne.

Bezrobocie

Problematyka związana z kwestią bezrobocia jest jednym z istotnych zagadnień będących przedmiotem polityki społecznej państwa.

Stopa bezrobocia w Kaliszu, Wielkopolsce i w Polsce w 2024 i 2025 roku

	2024 rok	2025
Miasto Kalisz	3,6 %	4,3 %
Województwo Wielkopolskie	3,0 %	3,5 %
Polska	5,1 %	5,7 %

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu oraz Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego za I-XII/2025 (dane: 31.01.2026 r.).

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w tutejszym urzędzie na dzień 31 grudnia 2025 r. **wynosiła 3257 osób**. Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Kaliszu z końcem 2025 roku było w Kaliszu 1638 kobiet, tj. 50,29 % ogółu, 252 osoby z niepełnosprawnościami, co stanowi 7,74 %

Wieloletnie bezrobocie może doprowadzić do dysfunkcji w pełnieniu ról społecznych. Bierność zawodowa i społeczna, niechęć do wychodzenia z domu, stagnacja i znużenie, brak podnoszenia lub zmiany swoich kwalifikacji, obniża szansę na podjęcie zatrudnienia. Taka sytuacja generuje kolejne problemy społeczne (ubóstwo, alkoholizm i inne uzależnienia behawioralne), prowadzi do zaniku więzi rodzinnych, wpływa na niski poziom wykształcenia dzieci i młodzieży, pogłębia również niski poziom zaradności życiowej. Mając na uwadze skalę zjawiska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi w Klubie Integracji Społecznej szereg działań na rzecz osób niepracujących, co ujęte jest w innej części sprawozdania.

Uzależnienia

Uzależnienia od alkoholu, narkotyków czy substancji psychoaktywnych są jednym z problemów społecznych Miasta Kalisza. W ramach pracy socjalnej z osobami narażonymi na negatywne skutki wykluczenia społecznego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu organizuje spotkania informacyjno-edukacyjne dla osób uzależnionych w Klubie Integracji Społecznej. Skutkami długotrwałego uzależnienia są nieodwracalne zmiany w zdrowiu, powodujące choroby somatyczne, które są przyczyną niepełnosprawności, często o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te wymagają wówczas różnorodnych form pomocy realizowanych przez MOPS np. zasiłki stałe czy umieszczenie w domu pomocy społecznej. **W roku 2025 ze świadczeń pomocy społecznej z powodu uzależnień skorzystało 264 rodziny, w tym 216 rodzin z powodu alkoholizmu i 48 rodzin z powodu narkomani.**

Bezdomność

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni albo schronisku dla osób bezdomnych. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które przystąpiły do kontraktu socjalnego, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Noclegownia

zapewnia schronienie osobom bezdomnym, świadcząc tymczasową pomoc w postaci miejsca noclegowego, w ramach której umożliwia spędzenie nocy w warunkach gwarantujących ochronę życia i zdrowia. Tymczasowe schronienie może być udzielone również w formie ogrzewalni, która umożliwia interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych, co najmniej w miejsca siedzące. W noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych, ogrzewalni mogą przebywać osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce. W szczególnie uzasadnionych sytuacjach, zwłaszcza w okresie dużych mrozów, dopuszcza się przebywanie osób pod nieznacznym wpływem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych w placówkach dla bezdomnych. Pomoc przyznawana w formie tymczasowego schronienia w ogrzewalni lub noclegowni nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej, a wydatki poniesione za udzieloną pomoc nie podlegają zwrotowi.

Zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku za osoby bezdomne regulowała w 2024 r. Uchwała nr XVII/285/2019 Rady Miasta Kalisza z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych lub w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi przez osoby bezdomne, dla których miasto Kalisz jest organem właściwym miejscowo (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 grudnia 2019 r., poz. 10693).

Odpłatność miesięczną za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych ustalono w wysokości 30% kwoty dochodu ustalonego zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, natomiast odpłatność za miesięczny pobyt w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w wysokości 50% kwoty w/w dochodu.

W 2025 roku 67 osób bezdomnych ponosiło odpłatność za pobyt w placówkach dla osób bezdomnych. **Bezdomność była przyczyną skorzystania z pomocy społecznej przez 199 rodzin (202 osoby w tych rodzinach).** Łącznie na terenie miasta Kalisza w 2025 roku przebywało 222 osoby bezdomne.

Bezdomność na terenie miasta Kalisza

	2024 rok	2025
Liczba osób bezdomnych	155	222
w tym mieszkańców miasta Kalisza	115	199

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Łącznie w 2025 roku 187 osób bezdomnych, które przebywały na terenie miasta Kalisza jednocześnie korzystały z różnego rodzaju form pomocy realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu. Pozostałe osoby bezdomne pochodziły z terenu gmin ościennych, co jest spowodowane faktem, że na terenie tych gmin nie ma placówek dla osób bezdomnych.

Ustawa o pomocy społecznej w sposób szczególny reguluje właściwość miejscową gminy w stosunku do osób bezdomnych. Art. 101 ust. 2 stanowi, że „w przypadku osoby bezdomnej właściwą miejscowo jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały”. Ust. 7 tego artykułu zawiera zapis zobowiązujący gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenia w miejscu pobytu. Tak sformułowane zapisy zobowiązują ośrodek pomocy społecznej do współdziałania z gminami, z których wywodzą się osoby bezdomne. Współpraca dotyczy zarówno postępowania w sprawie ustalenia uprawnień osób bezdomnych do świadczeń z pomocy

społecznej, jak i dochodzenia zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia udzielone na podstawie decyzji administracyjnych. Wypłacane świadczenia (zasiłki stałe, celowe na leki, odzież, pokrycie kosztów posiłków) dla osób spoza Kalisza są zwracane do budżetu miasta. **Pracownicy socjalni pracujący z osobami bezdomnymi przeprowadzili w 2025 roku 103 wywiady środowiskowych na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej.**

W 2025 roku na terenie Miasta Kalisza funkcjonowały 3 placówki, których działalność ukierunkowana była na zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych:

1. Schronisko dla bezdomnych mężczyzn prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta przy ul. Warszawskiej 93 – 40 miejsc noclegowych dla mężczyzn,
2. Noclegownia PCK, przy ul. Dobrzeckiej 2 – 40 miejsc noclegowych dla mężczyzn,
3. „Ogrzewalnia” przy PCK w Kaliszu – otwarta w godzinach od 7.00 do 18.00, przeznaczona dla osób, które nie mają możliwości przebywania w ciepłych pomieszczeniach w ciągu dnia. Mogą tam przyrządzić sobie ciepły posiłek i napić się gorącej herbaty.

Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta otrzymało dotację z budżetu miasta w 2025 roku w wysokości **303.750,00 zł** na działania rehabilitacyjne i zapobieganie wykluczeniu społecznemu dla bezdomnych mężczyzn z problemem alkoholowym, posiadających ostatnie miejsce zameldowania w Kaliszu wraz z zapewnieniem im całodobowego schronienia – minimum 27 miejsc. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w 2025 roku na podstawie decyzji administracyjnej, skierował łącznie do tej placówki 48 **bezdomnych mężczyzn**.

Osoby bezdomne z terenu Miasta Kalisza korzystały również z placówek dla osób bezdomnych, usytuowanych poza naszym miastem, tj. Schroniska dla bezdomnych mężczyzn – w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem. W 2025 r. do schroniska skierowanych zostało **11 bezdomnych mężczyzn**. W placówce tej umieszczane są również bezdomne kobiety i bezdomne osoby z dziećmi. Placówka prowadzona jest przez **Caritas Diecezji Kaliskiej**, który na realizację powyższego zadania, w tym **zapewnienia całodobowego pobytu dla minimum 13 osób w 2025 roku** otrzymała z budżetu miasta dotację w kwocie **146.250,00 zł**. **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu skierował do tej placówki 15 kobiet. Dzienny koszt pobytu dla jednej osoby wynosił 55,00 zł.**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu korzystał także z usług schroniska dla bezdomnych kobiet z dziećmi w ostrowskim Centrum Pomocy Caritas Diecezji Kaliskiej, które ma możliwość zapewnić całodobowy pobyt dla minimum 20 osób. W 2025 roku do placówki zostało skierowane 5 osób. Koszt pobytu wynosił 60,00 zł dziennie za osobę.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu korzystał także z usług schroniska dla bezdomnych w „Domu Charytatywnym i. Św. JP II” w Żernikach prowadzonym przez Stowarzyszenie Akcji Miłosierdzia im. O.ST.Dzierżka przy klasztorze Ojców Jezuitów, które ma możliwość całodobowej pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. W 2025r z pomocy placówki skorzystały 3 osoby bezdomne. Dzienny koszt pobytu dla jednej osoby wynosił 46,70zł.

Ponadto w 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w 2025 r. zawarł umowę ze **Stowarzyszeniem Monar Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach filia w Woli Malowanej** w celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, tj. udzielenia schronienia osobom bezdomnym z usługami opiekuńczymi. Umowa dotyczy zapewnienia schronienia osobom bezdomnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostki całodobowej opieki. Dzienny koszt pobytu w placówce za 1 podopiecznego wynosi 90,00 zł. W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu skierował do schroniska **11 osób**.

Do końca 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu pokrył koszty pobytu w schronisku dla osób bezdomnych oraz pobytu w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi na łączną kwotę 595.801,87zł .

Każdego roku jesienią prowadzona jest akcja informacyjna dotycząca możliwości uzyskania pomocy przez osoby bezdomne. W miejscach, gdzie gromadzą się bezdomni, np. na dworcach kolejowych, autobusowych, w barach i w punktach wydawania żywności są umieszczane informacje zawierające adresy placówek dla bezdomnych i innych miejsc, gdzie można uzyskać pomoc. W ramach współpracy z różnymi podmiotami, pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wspólnie z funkcjonariuszami Straży Miejskiej, funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji, pracownikami „Caritas” udają się w teren, gdzie sprawdzają pustostany, altany na terenach ogródków działkowych oraz inne miejsca, w których najczęściej przebywają osoby bezdomne, zwłaszcza w okresie zimy. Osoby bezdomne są informowane o możliwości schronienia oraz możliwości uzyskania pomocy finansowej, rzeczowej, poradnictwa. Na terenie Kalisza również **Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Kaliszu** realizuje działania na rzecz bezdomnych, zapewnia nocleg dla minimum 40 osób i na ten cel otrzymał dotację z budżetu miasta w 2025 roku w kwocie **370.000,00 zł**. Udziela również dziennego schronienia w tzw. „Ogrzewalni”. Na to zadanie PCK otrzymał w 2025 roku dotację w kwocie **100.000,00 zł**.

Liczba miejsc dla osób bezdomnych – na co wskazują także doświadczenia ubiegłych lat – jest wystarczająca i zaspokaja w pełni potrzeby bezdomnych mieszkańców naszego miasta. Schronienie w naszych placówkach znajdują także bezdomni spoza Kalisza, najczęściej z gmin ościennych, ale także z innych rejonów naszego kraju. W okresie dużych, długotrwałych mrozów wymienione placówki noclegowe zwiększają liczbę miejsc, wykorzystując jako miejsca noclegowe różne pomieszczenia, które na co dzień mają zupełnie inne przeznaczenie, także świetlice.

Efekty prowadzenia pracy socjalnej z osobami bezdomnymi

Osoby bezdomne, nieposiadające żadnego źródła dochodu otrzymują pomoc, na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Oprócz pomocy w formie schronienia czy zasiłku, z osobami bezdomnymi prowadzona jest praca socjalna w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności. Osoby bezdomne otrzymują wsparcie i motywację do rozwiązywania ich problemów rodzinnych czy mieszkaniowych. Są aktywizowani do poszukiwania zatrudnienia, poszukiwania pracy oraz starań o własne mieszkanie a osoby uzależnione są motywowane do podjęcia terapii i kierowane do odpowiednich placówek oraz do terapeutów w Klubie Integracji Społecznej działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że spośród osób bezdomnych:

- **ok 68,00 %** osób bezdomnych jest zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, co zwiększa możliwość uzyskania zatrudnienia oraz daje tytuł do ubezpieczenia zdrowotnego;
- **48 osób** bezdomnych posiada ustalony stopień niepełnosprawności, w tym **5 osób** posiada stopień niepełnosprawności, który został ustalony w 2025 r.;
- **48 osób** objętych było pomocą w formie zasiłku stałego;
- **11 osób** pobierało zasiłek pielęgnacyjny;
- **15 osób** podjęło terapię leczenia uzależnienia od alkoholu,
- **10 osób** podjęło pracę stałą lub okresową;
- zostało wydanych **36 decyzji** o nabyciu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- **3 osoby** uzyskały rentę;
- **2 osoby** zostały umieszczone w domu pomocy społecznej;
- **10 osobom**, które opuściły zakład karny, udzielono pomocy w formie schronienia;

- dla innych ośrodków pomocy społecznej przeprowadzono **103 wywiady środowiskowe**;
- przekazano **25 informacji** o sytuacji osób bezdomnych dla innych instytucji, m. in. Komendy Miejskiej Policji, Prokuratury, Biura Świadczeń Rodzinnych.

5. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym

Usługi opiekuńcze dla osób starszych i przewlekle chorych

Przyznawanie pomocy w formie usług opiekuńczych należy do obowiązkowych zadań własnych gminy (zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 11 ustawy o pomocy społecznej). Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej osobom samotnym pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje, natomiast art. 50 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy stanowi, że usługi mogą być przyznane osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. **Oznacza to, że przyznanie usług opiekuńczych dla osoby mającej rodzinę jest świadczeniem fakultatywnym.**

W mieście Kaliszu pomoc w formie usług opiekuńczych świadczą 2 organizacje pozarządowe: Wielkopolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Poznaniu ul. Górna Wilda 99 i Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy z siedzibą w Kaliszu ul. Górnośląska 6, które zostały wyłonione w ramach konkursu ofert, przygotowywanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu. Natomiast dotacja na realizację powierzonego zadania była przekazywana z Urzędu Miejskiego Wydziału Spraw Społecznych i Mieszkaniowych.

Koszt jednej godziny świadczonych usług opiekuńczych zarówno w dni robocze jak i wolne od pracy wynosił od dnia 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. – 42,00 zł. **Łącznie na realizację usług opiekuńczych w 2025 roku wydatkowano 6.732.852,00 zł.**

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2024 i 2025 wraz z kosztem usług

	2024 rok	2025
Ilość osób objętych usługami opiekuńczymi	586	632
Liczba świadczeń (w godzinach)	161.404	160.306
Koszt usług opiekuńczych (w zł)	6.127.782,00 zł	6.732.852,00zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Wydatki na usługi opiekuńcze w okresie od I do XII 2025 roku

	Wydatkowanie od I do XII 2025 roku		
	Plan	Wykonanie	%
Ogółem środki własne miasta Kalisza	6.821.010,00 zł	6.732.852,00 zł	98,71%
PCK	3.410.358,00 zł	3.363.192,00 zł	98,62 %
PKPS	3.410.652,00 zł	3.369.660,00 zł	98,90 %

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Świadczenie usług opiekuńczych w 2025 roku w podziale na instytucje świadczące usługi

	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota wydatków	Średnia miesięczna ilość godzin dla 1 osoby
Ogółem 2025 rok	632	160.306	6.732.852,00 zł	21,14

PCK	322	80.076	3.363.192,00 zł	20,72
PKPS	310	80.230	3.369.660,00 zł	21,57

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Wydatki związane z zapewnieniem opieki dla osób starszych wymagających pomocy osób drugih wzrastają. Jest to efekt starzenia się społeczności Miasta Kalisza oraz migracji członków rodzin osób starszych, którzy dotychczas zapewniali pomoc i opiekę we własnym, rodzinnym zakresie.

Odpłatność za usługi opiekuńcze od I do XII 2025 roku dla osoby samotnie gospodarującej

Dochód na osobę samotnie gospodarującą określony w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej	Osoba samotnie gospodarująca (dochód od – do zł.)	Wysokość odpłatności usług opiekuńczych ustalona w % od kwoty usługi za 1 godzinę	Pełna odpłatność 42,00 zł
Do 100%	1010	nieodpłatnie	0
powyżej 100-140%	1010,01 – 1.414,00	5%	2,10 zł
powyżej 140-180%	1.414,01 – 1.818,00	10%	4,20 zł
powyżej 180-220%	1.818,01 – 2222,00	15%	6,30 zł
powyżej 220-260%	2222,01 – 2626,00	20%	8,40 zł
powyżej 260-300%	2.626,01 – 3.030,00	30%	12,60 zł
powyżej 300-340%	3.030,01 – 3.434,00	40%	16,80 zł
powyżej 340-380%	3.434,01 – 3.838,00	50%	21,00 zł
powyżej 380-420%	3.838,01 – 4242,00	60%	25,20 zł
powyżej 420-460%	4242,01 – 4646,00	70%	29,40 zł
powyżej 460-500%	4646,01 – 5050,00	80%	33,60 zł
Powyżej 500%	5050,01	100%	42,00 zł

płatność za usługi opiekuńcze od I do XII 2025 roku dla osoby w rodzinie

Dochód na osobę w rodzinie określony w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia	Dochód na osobę w rodzinie (dochód od – do zł.)	Wysokość odpłatności usług opiekuńczych ustalona w % od kwoty	Pełna odpłatność 42,00 zł
---	--	--	----------------------------------

12 marca 2004r. o pomocy społecznej		usługi za 1 godzinę	
Do 100%	823	nieodpłatnie	0 zł
powyżej 100-140%	823,01 – 1152,20	10%	4,20 zł
powyżej 140-180%	1152,21 – 1481,40	15%	6,30 zł
powyżej 180-220%	1481,41 – 1810,60	20%	8,40 zł
powyżej 220-260%	1810,61 – 2139,80	30%	12,60 zł
powyżej 260-300%	2139,81 – 2469,00	40%	16,80 zł
powyżej 300-340%	2469,01 – 2798,20	50%	21,00 zł
powyżej 340-380%	2798,21 – 3127,40	60%	25,20 zł
powyżej 380-420%	3127,41 – 3456,60	70%	29,40 zł
powyżej 420-460%	3456,61 – 3785,80	80%	33,60zł
powyżej 460-500%	3785,81 – 4115,00	90%	37,80 zł
Powyżej 500%	4115,01	100%	42,00 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Dochody z tytułu odpłatności osiągnięto w 2025 roku w kwocie 1.966.232,80 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze

W okresie od 01.01.2025 do 31.12.2025 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dzieci i młodzieży **korzystało 81 osób**. Na specjalistyczne usługi opiekuńcze wydatkowano w 2025 roku **1.478.913,40 zł**, a środki na zabezpieczenie tej formy pomocy pochodzą od **Wojewody Wielkopolskiego**. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób dorosłych świadczyła Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych z siedzibą w Kaliszu ul. Korczak 4 A. Dla dzieci i młodzieży w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczyła Fundacja Na Rzecz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nowa Nadzieja” z siedzibą w Kaliszu przy ul. Bażanciej 7a „, Specjalistyczna Przychodnia Rehabilitacyjna MAGDOMED Dominik Kujawa” z siedzibą w Kaliszu ul. Bolesława Pobożnego 20, Fundacja Wspomagania Rozwoju Dzieci „PAPILIO DZIECIOM” w Kaliszu ul. Aleja Wojska Polskiego 2a oraz ALIMED Radosław Bażant w Kaliszu ul. Kwiatowa 1.

Firmy zostały wyłonione w drodze zamówienia publicznego na usługi społeczne. Koszt 1 godziny świadczonych usług przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Kaliszu w okresie od

01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. wynosił 60,00 zł za 1 godzinę zarówno w dni robocze jak i wolne od pracy.

Koszt 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez:

- MAGDOMED w Kaliszu w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. wynosił 99,90 zł
- Fundację Wspomagania Rozwoju Dzieci „PAPILIO DZIECIOM” w Kaliszu w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. wynosił 100,00 zł
- Fundację Na Rzecz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nowa Nadzieja” w Kaliszu w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. wynosił 100,00 zł
- Alimed Radosław Bażant w Kaliszu ul. Kwiatowa 1 w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. wynosił 100,00 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez MAGDOMED w Kaliszu oraz Fundację Wspomagania Rozwoju Dzieci „PAPILIO DZIECIOM” w Kaliszu, Fundację Na Rzecz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nowa Nadzieja” z siedzibą w Kaliszu oraz – Alimed Radosław Bażant w Kaliszu są realizowane przez 6 dni w tygodniu.

Wydatki na specjalistyczne usługi opiekuńcze w okresie od I do XII 2025 roku

	Plan	Wykonanie	%
Ogółem środki od Wojewody Wielkopolskiego	1.662.500,00 zł	1.478.913,40 zł	88,96 %

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota wydatków
2025 rok razem	81	19.804	1.478.913,40 zł
Dla dorosłych	35	13.642	738.000,00 zł
Dla dzieci	46	10.290	1.029.000,00 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób dorosłych od I do XII 2025 roku

Kryterium – 1010 zł dla osoby samotnie gospodarującej i w rodzinie	Dochód osoby samotnie gospodarującej	Pełna odpłatność – zł dni robocze (R) – 60,00zł
Do 1010,00 zł = 100 %	nieodpłatnie	nieodpłatnie
pow. 100% - 220%	1010,01– 2222,00	1,5% - 0,90 zł
pow. 220% - 250%	2222,01 – 2525,00	10% - 6,00 zł
pow. 250% - 300%	2525,01 – 3030,00	15%- 9,00 zł
pow. 300% - 400%	3030,01 – 4040,00	30% - 18,00 zł
pow. 400% - 500%	4040,01 – 5050,00	50% - 30,00 zł
pow. 500% - 600%	5050,01 – 6060,00	75% - 45,00 zł
powyżej 600%	6060,01 zł	100% - 60,00 zł
Kryterium – 776 zł dla osoby	Dochód na osobę w rodzinie	Pełna odpłatność – zł

samotnie gospodarującej i w rodzinie		dni robocze (R) – 50,00zł
do 776 zł = 100 % pow. 100% - 220% pow. 220% - 250% pow. 250% - 300% pow. 300% - 400% pow. 400% - 500% pow. 500% - 600% powyżej 600%	nieodpłatnie 1010,01 – 2222,00 2222,01 – 2525,00 2525,01 – 3030,00 3030,01 – 4040,00 4040,01 – 5050,00 5050,01 – 6060,00 6060,01 zł	nieodpłatnie 3,5% - 2,10 zł 15% - 9,00 zł 25% - 15,00 zł 45% - 27,00 zł 65% - 39,00 zł 85% - 51,00zł 100% - 60,00 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo lub wskazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych od I do XII 2025 roku

ALIMED, Fundacja Papilio, Fundacja nowa Nadzieja

Kryterium – 1010 zł dla osoby samotnie gospodarującej i w rodzinie	Dochód w zł na osobę samotnie gospodarującą	Pełna odpłatność – zł dni robocze (R) – 100,00 zł
Do 1010,00 zł = 100 % pow. 100% - 220% pow. 220% - 250% pow. 250% - 300% pow. 300% - 400% pow. 400% - 500% pow. 500% - 600% powyżej 600%	nieodpłatnie 1010,01 – 2222,00 2222,01 – 2525,00 2525,01 – 3030,00 3030,01 – 4040,00 4040,01 – 5050,00 5050,01 – 6060,00 6060,01 zł	nieodpłatnie 1,5% - 1,50 zł 10% - 10,00 zł 15% - 15,00 zł 30% - 30,00 zł 50% - 50,00 zł 75% - 75,00 zł 100% - 100,00 zł
Kryterium – 1010 zł dla osoby samotnie gospodarującej i w rodzinie	Dochód w zł na osobę w rodzinie	Pełna odpłatność – zł dni robocze (R) – 100,00zł
Do 1010,00 zł = 100 % pow. 100% - 220% pow. 220% - 250% pow. 250% - 300% pow. 300% - 400% pow. 400% - 500% pow. 500% - 600% powyżej 600%	nieodpłatnie 1010,01 – 2222,00 2222,01 – 2525,00 2525,01 – 3030,00 3030,01 – 4040,00 4040,01 – 5050,00 5050,01 – 6060,00 6060,01 zł	nieodpłatnie 3,5% - 3,50 zł 15% - 15,00 zł 25% - 25,00 zł 45% - 45,00 zł 65% - 65,00 zł 85% - 85,00 zł 100% - 100,00 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo lub wskazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych od I do XII 2025 roku

Magdomed

Kryterium – 1010 zł dla osoby samotnie gospodarującej i w rodzinie	Dochód w zł na osobę samotnie gospodarującą	Pełna odpłatność – zł dni robocze (R) – 99,90 zł
Do 1010,00 zł = 100 %	nieodpłatnie	nieodpłatnie

pow. 100% - 220% pow. 220% - 250% pow. 250% - 300% pow. 300% - 400% pow. 400% - 500% pow. 500% - 600% powyżej 600%	1010,01 – 2222,00 2222,01 – 2525,00 2525,01 – 3030,00 3030,01 – 4040,00 4040,01 – 5050,00 5050,01 – 6060,00 6060,01 zł	1,5% - 1,50 zł 10% - 9,99 zł 15% - 14,99 zł 30% - 29,97 zł 50% - 49,95 zł 75% - 74,93 zł 100% - 99,90 zł
Kryterium – 1010 zł dla osoby samotnie gospodarującej i w rodzinie	Dochód w zł na osobę w rodzinie	Pełna odpłatność – zł dni robocze (R) – 99,90zł
Do 1010,00 zł = 100 % pow. 100% - 220% pow. 220% - 250% pow. 250% - 300% pow. 300% - 400% pow. 400% - 500% pow. 500% - 600% powyżej 600%	nieodpłatnie 1010,01 – 2222,00 2222,01 – 2525,00 2525,01 – 3030,00 3030,01 – 4040,00 4040,01 – 5050,00 5050,01 – 6060,00 6060,01 zł	nieodpłatnie 3,5% - 3,50 zł 15% - 14,99zł 25% - 24,98 zł 45% - 44,96 zł 65% - 64,94 zł 85% - 84,92 zł 100% - 99,90 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

III. Umieszczanie w domach pomocy społecznej

Prawne podstawy umieszczania w domu pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej (art. 54 ust.1 ustawy o pomocy społecznej).

Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej

Za osoby umieszczone po 1 stycznia 2004 roku w myśl art. 61 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

1. Mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
2. Małżonek, zstępni przed wstępnymi,
3. Gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Odpłatność mieszkańców DPS

Mieszkaniec domu wnosi opłatę w kwocie stanowiącej 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu. Opłata ta jest wnoszona bezpośrednio do domu pomocy społecznej, w którym dana osoba przebywa.

Osoby zobowiązane do ponoszenia opłat za pobyt w DPS członków rodzin

Małżonek, zstępni przed wstępnymi opłatę za pobyt członka rodziny w DPS wnoszą zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej:

☐☐☐ W przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (1010 zł x 300% = 3030,00 zł), jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,

☐☐☐ W przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (823 zł x 300% = 2469,00 zł), z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w 2025 roku uzyskał dochód w wysokości 824.622,66 zł stanowiący partycypację osób zobowiązanych do utrzymania mieszkańców DPS. **Spośród mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej 259 osób posiadało rodziny zobowiązane do alimentacji, w stosunku do 130 osób rodziny uczestniczyły w kosztach utrzymania bliskich w domu pomocy społecznej.**

W stosunku do 124 osób, rodzina nie partycypowała w kosztach z uwagi na dochód nie kwalifikujący do ustalenia opłaty za pobyt członka rodziny w DPS. W stosunku do 2 mieszkańców DPS rodzina pokrywała pełen koszt odpłatności. W ciągu roku 4 mieszkańców DPS miało ustaloną pełną odpłatność tj. w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania w DPS.

Natomiast 138 mieszkańców domów pomocy społecznej to osoby samotne, nie posiadające bliskiej rodziny w stosunku do nich Miasto Kalisz pokrywało pozostałe koszty pobytu.

Odpłatność gminy

Gmina, z której osoba została skierowana do DPS ponosi odpłatność w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu i osoby zobowiązane.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dopłaca do pobytu mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej. Dopłaty te są zróżnicowane, w zależności od typu domu i wysokości miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w poszczególnych DPS, do których są kierowani mieszkańcy Miasta Kalisza.

Średnia dopłata Miasta Kalisz do jednej osoby, będącej mieszkańcem Kalisza w domach pomocy społecznej wynosiła 4.467,09 zł.

Koszty miesięcznego utrzymania mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej, w których byli umieszczeni mieszkańcy Kalisza

Domy Pomocy Społecznej	Ilość osób przebywających w ciągu roku	Miesięczny koszt pobytu jednego mieszkańca	Koszt poniesiony przez miasto Kalisz w skali roku
DPS Kalisz	192	7.498,04 zł	10.265.091,81 zł
DPS Baszków	2	6.727,00 zł	55.483,12 zł
DPS Biskupice	5	7.718,65 zł	331.696,66 zł
DPS Brzozów	1	6.100,00 zł	51.774,32 zł
DPS Broniszewice	3	9.978,91 zł	356.087,34 zł

DPS Chlebno	1	6.871,46 zł	66.581,54 zł
DPS Chróscin-Wieś	19	6.460,61 zł	1.062.018,72 zł
DPS Dębno	1	6.976,67 zł	54.833,98 zł
DPS Falmierowo	1	6.808,45 zł	59.926,07 zł
DPS Konstantynów Łódzki „Pod Dębami”	3	7.600,00 zł	180.280,03 zł
DPS Jedlanka	2	6.501,00 zł	91.430,26 zł
DPS Kobyla Góra	13	6.380,00 zł	575.740,84 zł
DPS Kochłowy	8	6.460,00 zł	437.123,32 zł
DPS Kotlin	3	7.974,29 zł	153.213,89 zł
DPS Lisków	17	7.462,82zł	717.973,36 zł
DPS Marszałki	33	6.742,00 zł	1.448.517,40 zł
DPS Mielżyn	2	8.555,02zł	127.211,32 zł
DPS Mościszki	1	7.050,00 zł	73.718,02zł
DPS Nielestno	1	7.488,00 zł	43.691,74 zł
DPS Oława	1	7.009,27 zł	24.997,43 zł
DPS Ostrów Wlkp.	1	8.633,62 zł	75.033,26zł
DPS Osiek	1	6.959,76zł	69.562,95 zł
DPS Pleszew	25	8.688,27 zł	1.721.947,46 zł
DPS Psary	18	7.366,04 zł	930.034,43 zł
DPS Rzadkowo	1	8.080,36 zł	96.092,82 zł
DPS Rzetnia	1	6.860,00 zł	51.817,06 zł
DPS Sieradz	23	7.379,87 zł	1.012.293,10 zł
DPS Skierniewice	3	7.539,13 zł	126.300,69 zł
DPS Skęczniew	9	6.727,00 zł	490.490,83 zł
DPS Skubarczewo	1	7.002,00 zł	51.717,33 zł
DPS Ślesin	1	7.822,09 zł	59.608,22zł
DPS Wierzbica	1	7.207,00 zł	74.161,06 zł
DPS Wysoka	1	7.274,04 zł	56.760,12 zł
DPS Zagórów	1	6.814,00 zł	24.873,48 zł
DPS Zimnowoda	1	7.232,32 zł	71.013,20 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

W 2025 roku 397 mieszkańców pochodzących z Miasta Kalisza przebywało w domach pomocy społecznej i na ten cel wydatkowano środki w wysokości 21.281.250,26 zł. Dla porównania w roku 2024 na ten cel wydatkowano 20.486.521,40 zł.

Do Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu przekazano kwotę w wysokości 10.265.091,81 zł za utrzymanie 192 mieszkańców, natomiast kwotę 11.016.158,45 zł przekazano za pobyt mieszkańców Kalisza przebywających w domach pomocy społecznej poza terenem miasta Kalisza.

W 2025 roku 80 osób zostało zakwalifikowanych do skierowania do domów pomocy społecznej. Umieszczonych zostało łącznie 63 osoby (w tym 29 osób w Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu i 34 osoby w domach pomocy społecznej poza Kaliszem).

Na podstawie analizy danych stwierdzić należy, że wzrost kosztów utrzymania mieszkańców Domu Pomocy Społecznej oraz starzenie się społeczeństwa Miasta Kalisza generują znaczne koszty świadczeń pomocy społecznej na rzecz osób starszych. W związku z powyższym długofalowa polityka senioralna w perspektywie czasu będzie związana ze znacznym wzrostem wydatków w budżecie Miasta Kalisza związanych z pomocą ludziom starszym.

IV. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej – zadania gminy

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wyraźnie podzieliła kompetencje między gminą w zakresie pracy z rodziną biologiczną, a organizowaną przez powiat pieczę zastępczą.

Asystent rodziny

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych miasto zapewnia wsparcie w formie: pracy z rodziną i pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy i wnioskuje do kierownika ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych i źródeł wsparcia zewnętrznego. Wsparcie rodziny to profilaktyka i zadania mające na celu przywrócenie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Złożoność i różnorodność zadań, które wynikają z ustawy wymagają długoletniego zaangażowania osób i środków.

Asystent rodziny pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Taka praca daje możliwość dogłębnego zdiagnozowania przyczyn trudnych sytuacji będących źródłem problemów występujących w danej rodzinie. Praca asystenta rodziny daje możliwość ciągłego wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. O wykonywanie tego zawodu mogą starać się osoby z wyższym i średnim wykształceniem, te ostatnie muszą wykazać, że brały udział w szkoleniach z zakresu, pracy z dziećmi lub rodziną i udokumentować, co najmniej trzyletni staż pracy z dziećmi lub rodziną.

Asystent ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, z małoletnimi dziećmi, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązków rodzicielskich. Współpraca z asystentem ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego i prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z uwagi na to, że dysfunkcjonalność rodziny ma charakter złożony, a istniejące problemy determinują występowanie kolejnych, konieczne jest objęcie rodziny tą formą pomocy w sposób długofalowy. Ważnym jest, aby asystent rodziny został wprowadzony w odpowiednim dla rodziny czasie, gdy rodzina nie jest jeszcze w zaawansowanym procesie psychodegradacji społecznej.

W roku 2025 praca asystentów rodziny polegała przede wszystkim na kontaktach osobistych z rodzinami. **W roku 2025 asystą rodzinną objęto 120 środowisk, w których przebywało 266 dzieci.** Asystenci zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy mieli pod swoją opieką średnio 15 rodzin..

Rodziny objęte asystą rodzinną. Dane na dzień 31.12.2025 roku

Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie		Dzieci – przedział wiekowy		
	Rodzice	Dzieci	0 – 6 lat	7 – 15 lat	16 – 18 lat
120	174	266	93	157	16

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Główne problemy występujące w rodzinach objętych asystą rodzinną to: niewydolność wychowawcza, zaniedbania wychowawcze, , niezaradność życiowa, upośledzenie umysłowe i choroba psychiczna, brak chęci podjęcia zatrudnienia, zaburzone relacje w rodzinie, brak zaangażowania w sytuację szkolną dzieci , uzależnienia (alkohol, substancje psychoaktywne) i przemoc w rodzinie.

Każda rodzina objęta pomocą asystenta miała inne cele, zasoby i deficyty, do każdej z nich należy podchodzić indywidualnie, aby ustalić skuteczny plan działania z rodziną. Plan działania z rodziną jest aktualizowany przy każdej ocenie sytuacji rodziny. W ten sposób asystent i rodzina mogą ocenić skuteczność współpracy. Podejmowana współpraca z rodzinami była ukierunkowana na takie problemy jak: budowanie prawidłowych relacji w rodzinie, motywowanie rodzin do samodzielnej realizacji zadań, wprowadzanie treningu czystości, przeprowadzanie rozmów na temat wychowywania dzieci, prowadzenia treningu gospodarowania budżetem domowym, kontrola stanu zdrowia dzieci, poprawa sytuacji materialnej, motywowanie członków rodzin do podejmowania i utrzymywania terapii alkoholowej, pomoc w nauce dzieciom, pokazywanie pozytywnych wzorców spędzania czasu wolnego z dziećmi. **Indywidualna praca z rodziną pozwoliła zmotywować podopiecznych do podjęcia działań, dawno lub w ogóle nie podejmowanych, jak również doprowadzić do wzrostu poczucia ich wartości i sprawczości. Spowodowało to, że 11 rodzin usamodzielniało się i zakończyły współpracę z asystentem.**

W 2025 roku dzieci z pięciu rodzin nie udało się utrzymać w rodzinie naturalnej. W jednej rodzinach z uwagi na nasilający się proces degradacji spowodowany nadużywaniem alkoholu i środków psychoaktywnych, natomiast w czterech przypadkach z uwagi na zaniedbania wychowawcze. Szóstka dzieci została umieszczona w instytucjonalnej pieczy zastępczej, a czworo trafiło do rodzinnej pieczy zastępczej.

Prowadzona przez asystentów rodziny praca przyczyniła się do m.in: samodzielnego załatwiania spraw urzędowych, zwiększenia dbałości o zdrowie, postawienia diagnozy dzieciom w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, zapisania dzieci do przedszkola, podjęcia terapii uzależnień, podjęcia stałej pracy zarobkowej, poprawienia kompetencji wychowawczych, podjęcie terapii psychologicznej, logopedycznej i pedagogicznej, poprawy sytuacji szkolnej dzieci, uregulowania sytuacji prawnej rodzin czy poprawy sytuacji mieszkaniowej, co liczbowo obrazuje poniższa tabela.

Działania podjęte przez rodziny dzięki wsparciu asystentów rodziny

Działania	Liczba rodzin
Samodzielne załatwienie spraw urzędowych	48
Podjęcie terapii uzależnień	13
Poprawa sytuacji mieszkaniowej	28
Poprawa sytuacji szkolnej dzieci	20
Utrzymanie abstynencji	21
Zapisanie dzieci do przedszkola	14
Poprawa kontaktów ze szkołą dzieci	21
Podjęcie terapii psychologicznej, logopedycznej, pedagogicznej	28
Zwiększenie dbałości o zdrowie	40
Uregulowanie prawne sytuacji życiowej	21
Pozyskanie innego lokalu mieszkaniowego	15
Podjęcie stałej pracy zarobkowej	17
Poprawa kompetencji wychowawczych	21
Zapisanie dzieci do świetlicy socjoterapeutycznej	7
Pozyskanie dodatkowego źródła dochodu (renty, świadczenia pielęgnacyjnego)	13
Indywidualne nauczanie	6
Umieszczenie w stacjonarnych ośrodkach leczenia uzależnień	2
Poprawa relacji wśród dorosłych	10
Uгода z MZBM	7
Zarejestrowanie w PUP	15
Diagnoza w Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej	39
Trening budżetowy	9
Zabezpieczenie miejsca pobytu matki z dziećmi	1
Uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności	23

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na dzień 31.12.2025 r.

Asystenci rodziny w ramach pracy na rzecz rodziny współpracują z wieloma instytucjami. Są to między innymi: kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, przedszkola, do których uczęszczają dzieci rodzin objętych współpracą. Asystenci rodziny współpracują również z Sądami, Policją, Biurem Świadczeń Rodzinnych, poradniami specjalistycznymi, ośrodkami leczenia uzależnień, Powiatowym Urzędem Pracy, Miejskim Zarządem Budynków Mieszkalnych i Urzędem Miejskim: Wydziałem Spraw Społecznych i Mieszkaniowych, czy Wydziałem Edukacji, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Ponadto asystenci rodziny brali udział w zespołach oceny sytuacji dziecka, uczestniczyli również w grupach diagnostyczno-pomocowych w ramach prowadzonej procedury „Niebieskiej Karty”. Asystenci rodziny podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, jak również prowadzą warsztaty dla rodziców i dzieci, w 2025 roku były one poświęcone :Jak właściwie i aktywnie spędzać czas wolny z dziećmi.

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, poszerzyła obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Na mocy tej ustawy asystent obejmuje wsparciem nie tylko, jak dotąd, rodziny z dziećmi, ale również małżonków oczekujących dziecka i rodziców dziecka w fazie prenatalnej.

Asystent rodziny wspiera kobiety w ciąży i rodziny w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny. Ponadto rodziny, których dotyczy ustawa „Za życiem” są uprawnione do poradnictwa w zakresie: przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Koordynacją w/w poradnictwa zajmuje się asystent rodziny. W 2025r koordynacją objęto **1 rodzinę**. Polegała ona na opracowaniu katalogu możliwego do uzyskania wsparcia oraz występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie, do podmiotów wymienionych w ustawie w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

W roku 2025 w ramach ustawy „Za życiem” asystenci rodziny udzielili wsparcia **10 kobietom ciężarnym**, w zakresie: pomocy i porady w ramach korzystania z usług placówek ochrony zdrowia, poradnictwa dotyczącego rozwiązań wspierających rodzinę, pomocy w zakresie wsparcia psychologicznego członków rodziny czy edukowania w obszarze przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowywaniu dziecka.

W zakresie tej ustawy podjęto współpracę z: Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym, Przychodniami lekarskimi, Biurem Świadczeń Rodzinnych, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności. Ponieważ asystent rodziny podejmuje koordynację wsparcia na wniosek osób złożony do Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, asystenci rodziny opracowali ulotki dotyczące wsparcia rodzin w ramach Ustawy „Za życiem”, aby rozpropagować w społeczności lokalnej informacje na temat w/w ustawy, a tym samym dotrzeć do osób wymagających wsparcia i koordynacji działań w zakresie ustawy.

Współfinansowanie ze środków miasta utrzymania dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z Ustawą z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy są zobowiązane do współfinansowania kosztów umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej gmina pokrywa 10% kosztów, w drugim roku - 30%, a w trzecim i kolejnych latach - 50%.

Ww. ustawa zakłada, że współfinansowanie ze strony gmin będzie zachęcać do podejmowania różnorodnych działań lokalnych, które mają na celu stworzenie warunków umożliwiających dziecku pozostanie w swoim środowisku rodzinnym.

Współfinansowanie ze środków miasta utrzymania dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2025 roku oraz porównanie z rokiem 2023 i 2024

	2023	2024	2025
Łączna kwota poniesionych wydatków	1 680 146,93 zł	2 012 995,18 zł	2 106 468,98 zł
Liczba dzieci, za które ponoszono wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 10 %	25	26	24

Liczba dzieci, za które ponoszono wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 30 %	21	14	22
Liczba dzieci, za które ponoszono wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 50 %	46	47	41

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Współfinansowanie ze środków miasta utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w 2025 roku oraz porównanie z rokiem 2023 i 2024

	2023	2024	2025
Łączna kwota poniesionych wydatków	1 607 880,29 zł	1.932.837,83 zł	2.267.896,23 zł
Liczba dzieci, za które ponoszono wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 10 %	95	38	56
Liczba dzieci, za które ponoszono wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 30 %	75	84	46
Liczba dzieci, za które ponoszono wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 50 %	176	145	253

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Z uwagi na fakt, iż Kalisz jest miastem na prawach powiatu, wydatki te stanowiły równocześnie dochody po stronie powiatu.

V. Pieczą zastępczą – zadania powiatu

Organizacja opieki w rodzinnej pieczy zastępczej oraz udzielanie pomocy pieniężnej

W 2025 roku **na terenie Miasta Kalisza funkcjonowało łącznie 192 rodziny zastępcze**, w tym 6 rodzin zastępczych zawodowych, 42 rodziny zastępcze niezawodowych oraz 144 rodziny zastępcze spokrewnione. W rodzinnej pieczy zastępczej w tej formie przebywało łącznie 261 dzieci.

Ponadto **na terenie Miasta Kalisza funkcjonowało 8 rodzinnych domów dziecka** – 3 zlokalizowane w Kaliszu oraz 4 działające na terenie powiatu kaliskiego na podstawie zawartych porozumień. Z dniem 1 września 2025 r., zgodnie z porozumieniem z Powiatem Kaliskim, utworzono kolejny rodzinny dom dziecka przeznaczony dla dzieci z terenu Miasta Kalisza, zlokalizowany na terenie powiatu kaliskiego. W rodzinnych domach dziecka w 2025 roku przebywało łącznie 51 dzieci.

Wśród wszystkich dzieci umieszczonych w kaliskich rodzinach zastępczych oraz rodzinnych domach dziecka **32 dzieci pochodziło z terenu innych powiatów** i miast, tj.: powiatu kaliskiego, pleszewskiego, pączęńskiego, wieluńskiego, łęczyńskiego, ostrowskiego, sieradzkiego, kolskiego, konińskiego, kluczborskiego, ciechanowskiego, częstochowskiego i przeworskiego oraz z miast Lublin, Chorzów i Gdynia.

W 2025 roku w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono łącznie 50 dzieci. Najwięcej, tj. 24 dzieci, trafiło do rodzin zastępczych spokrewnionych. W rodzinach zastępczych niezawodowych umieszczono 13 dzieci, w rodzinie zastępczej zawodowej – 3 dzieci, natomiast w rodzinnych domach dziecka – 10 dzieci (w tym 5 dzieci w nowo utworzonym rodzinnym domu dziecka).

W tym samym okresie **rodzinną pieczę zastępczą opuściło łącznie 32 dzieci**. Dwoje dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 5 zostało umieszczonych w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej, 5 zostało przysposobionych, a 3 dzieci skierowano do instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ponadto 17 wychowanków, którzy osiągnęli pełnoletność, opuściło rodziny zastępcze i rozpoczęło proces usamodzielnienia.

W zakresie udzielania pomocy pieniężnej należy wskazać, że w 2025 roku nie przeprowadzono waloryzacji świadczeń dla rodzin zastępczych. W związku z tym wysokość świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej pozostała na dotychczasowym poziomie i wynosiła:

- 1.002,00 zł miesięcznie na jedno dziecko w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 1.517,00 zł miesięcznie na jedno dziecko w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej oraz w rodzinnym domu dziecka,
- 306,00 zł miesięcznie jako dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Wydatki na rodzinną pieczę zastępczą w Mieście Kaliszu zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Udzielona pomoc finansowa dla rodzin zastępczych w 2025 roku oraz porównanie z latami 2024 i 2023

Przeznaczenie środków	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dodatek z tytułu niepełnosprawności	2.716.479 zł	3.182.399 zł	3.265.951,67 zł
Świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	27.750 zł	23.280 zł	45.250 zł
Wynagrodzenia z pochodnymi dla zawodowych rodzin zastępczych	361.823,60 zł	344.136,58 zł	393.559,13 zł
Wynagrodzenia z pochodnymi dla osób zatrudnionych do pomocy w zawodowych i niezawodowych rodzinach zastępczych	64.660,91 zł	63.840,80 zł	73.306,00 zł
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	1.200,00 zł	8.000,00 zł	16.500,00 zł
Wydatki związane z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	400,00 zł	3.700,00 zł	18.725,00 zł
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	90.000,08 zł	68.142,24 zł	79.456,00 zł
Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	0 zł	0 zł	0 zł
RAZEM	3.262.313,75 zł	3.693.498,62 zł	3.892.747,80 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Dodatkowo w 2025 r., na podstawie zawartego porozumienia z Powiatem Kluczborskim, poniesiono wydatki związane z opieką i wychowaniem jednego pełnoletniego wychowanka, pochodzącego z terenu powiatu kluczborskiego, a przebywającego w rodzinie zastępczej spokrewnionej na terenie Miasta Kalisza. **Łączna kwota wydatków wyniosła 12.024,00 zł i została rozliczona w formie dotacji.**

W 2025 r., w ramach realizacji zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy, finansowano pobyt dzieci – obywateli Ukrainy w polskim systemie pieczy zastępczej oraz koszty obsługi tego zadania. **Na ten cel wydatkowano 26.737,24 zł. Środki te dotyczyły dziecka pochodzącego z terenu Miasta Kalisza, przebywającego w rodzinie zastępczej na terenie powiatu jarocińskiego.**

Ponadto w 2025 r., w ramach realizacji rządowego zadania dotyczącego finansowania pobytu cudzoziemców w pieczy zastępczej, przyznano środki na sfinansowanie pobytu dziecka – obywatela Białorusi w polskim systemie pieczy zastępczej wraz z kosztami obsługi zadania. **Na ten cel wydatkowano kwotę 11.100,32 zł.**

W razie czasowego niesprawowania opieki nad dziećmi przebywającymi w rodzinnym domu dziecka lub w rodzinach zawodowych z uwagi na wyjazd na wypoczynek lub innych ważnych okoliczności – dzieci umieszczane są na ten czas w rodzinach pomocowych.

Udzielona pomoc finansowa dla rodzin pomocowych w 2025 roku oraz porównanie z latami 2024 i 2023

Przeznaczenie środków	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka oraz dodatku z tytułu niepełnosprawności	7.298,63 zł	11.498,26 zł	15.874,70 zł
Wynagrodzenia z pochodnymi dla rodziny pomocowej	1.887,04 zł	633,42 zł	2.428,55 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Udzielona pomoc finansowa dla rodzinnych domów dziecka w 2025 roku oraz porównanie z latami 2024 i 2023

Przeznaczenie środków	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka oraz dodatek z tytułu niepełnosprawności	610.774,62 zł	728.610,00 zł	700.397,21 zł
Świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	14.000,00 zł	2.300,00 zł	5.800,00 zł
Wynagrodzenia z pochodnymi dla prowadzących rodzinny dom dziecka	446.815,06 zł	562.475,17 zł	483.743,14 zł
Wynagrodzenia z pochodnymi dla osób zatrudnionych do pomocy w rodzinnym domu dziecka	248.782,83 zł	329.755,85 zł	348.994,72 zł

Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	3.500,00 zł	11.500,00 zł	8.000,00 zł
Środki finansowe innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowanie rodzinnego domu dziecka	8.598,00 zł	5.904,00 zł	16.588,00 zł
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka	128.071,60 zł	132.655,00 zł	149.738,45 zł
Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka	18.500,00 zł	21.859,00 zł	25.042,50 zł
RAZEM	1.479.042,11 zł	1.795.059,02 zł	1.738.304,02 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

W analizowanym okresie 2023–2025 wydatki na funkcjonowanie rodzinnego domu dziecka wykazują ogólną tendencję wzrostową, choć z niewielką korektą w ostatnim roku.

W 2023 r. łączne wydatki wyniosły 1.479.042,11 zł. W 2024 r. nastąpił wyraźny wzrost do poziomu 1.795.059,02 zł, co oznacza zwiększenie budżetu o ponad 316 tys. zł (ok. 21%). Był to rok najwyższych wydatków w analizowanym okresie. W 2025 r. całkowita kwota spadła do 1.738.304,02 zł, czyli o ok. 56 tys. zł (ok. 3%) mniej niż rok wcześniej, jednak nadal pozostaje wyższa niż w 2023 r. o ok. 259 tys. zł (ok. 17%). Oznacza to, że mimo niewielkiej stabilizacji w 2025 r., poziom finansowania utrzymuje się trwale na wyższym poziomie niż na początku analizowanego okresu.

Struktura wydatków wskazuje, że budżet w zdecydowanej większości tworzą koszty stałe. Największą pozycję stanowi świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności. Wydatki te w 2024 r. znacząco wzrosły, a w 2025 r. nieznacznie się obniżyły, jednak nadal pozostają wyższe niż w 2023 r. Druga i trzecia co do wielkości grupa wydatków to wynagrodzenia wraz z pochodnymi – zarówno dla prowadzących rodzinny dom dziecka, jak i dla osób zatrudnionych do pomocy. Koszty wynagrodzeń wyraźnie wzrosły w 2024 r., co miało istotny wpływ na ogólny wzrost budżetu.

W pozostałych kategoriach widoczny jest umiarkowany, ale systematyczny wzrost kosztów utrzymania lokalu oraz wydatków remontowych. Wydatki o charakterze okazjonalnym, takie jak dofinansowanie wypoczynku czy inne nieprzewidziane koszty, wykazują większe wahania między latami, jednak ich udział w całkowitym budżecie pozostaje niewielki.

Podsumowując, w latach 2023–2025 nastąpił wyraźny wzrost kosztów funkcjonowania rodzinnego domu dziecka, szczególnie w 2024 r. Głównym czynnikiem wzrostu były zwiększone koszty świadczeń oraz wynagrodzeń. Rok 2025 przyniósł częściową stabilizację wydatków, jednak poziom finansowania pozostaje istotnie wyższy niż w roku 2023. Udzielona pomoc ma strukturę zdominowaną przez koszty osobowe i świadczeniowe, co wskazuje na jego wysoką wrażliwość na zmiany w zakresie zatrudnienia oraz liczby dzieci objętych opieką.

Udzielona pomoc finansowa dla rodzin zastępczych na terenie innych powiatów, w których przebywają dzieci pochodzące z terenu Miasta Kalisza – 2025 r.

Na pomoc finansową dla rodzin zastępczych **na terenie 15 innych powiatów**, w których przebywało **w 2025 roku 43 dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza** wydatkowano kwotę **967.057,11 zł.**

Liczba dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza przebywająca w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w 2025 r.

Nazwa powiatu	Liczba dzieci
kaliski	20
sieradzki	1
poznański	1
ostrowski	1
jarociński	1
pleszewski	5
Miasto Kielce	1
kamieniogórski	1
garwoliński	1
łańcucki	4
kępiński	1
Miasto Łódź	2
turecki	2
powiat słubicki	1
powiat lubliniecki	1
Łącznie	43

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Świadczenie wychowawcze dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, w 2025 roku wydawał – na wniosek rodzin zastępczych oraz dyrektora Domu Dziecka w Kaliszu – zaświadczenia potwierdzające umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Dokumenty potwierdzające wyżej wymieniony stan prawny niezbędne są do ubiegania się o przyznanie świadczenia wychowawczego na rzecz dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a także świadczenia „Dobry start”. Zaświadczenia wydawane są również w innych sytuacjach wymagających potwierdzenia faktu sprawowania pieczy zastępczej nad dzieckiem przez daną rodzinę, zgodnie z obowiązującymi przepisami i potrzebami instytucji.

W 2025 roku wydano łącznie 287 takich zaświadczeń.

Pomoc w integracji ze środowiskiem dla osób opuszczających rodziny zastępcze, niektóre rodzaje placówek opiekuńczo – wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Osoby opuszczające rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę, domy dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży oraz zakłady poprawcze objęte są systemem wsparcia mającym na celu ułatwienie im wejścia w dorosłe, samodzielne życie.

Wsparcie to obejmuje w szczególności pracę socjalną ukierunkowaną na integrację społeczną, wzmocnienie kompetencji życiowych oraz przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania. Ponadto osobom usamodzielnianym przysługują następujące formy pomocy:

- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie,
- pomoc na zagospodarowanie,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.

W 2025 roku wysokość świadczeń dla osób usamodzielnianych nie uległa zmianie.

W analizowanym roku wychowankowie otrzymali wsparcie finansowe w formie pomocy na kontynuowanie nauki, pomocy na usamodzielnienie oraz pomocy na zagospodarowanie w łącznej wysokości:

- 151.692,29 zł – dla wychowanków rodzin zastępczych,
- 133.859,30 zł – dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych oraz młodzieżowych ośrodków socjoterapii zapewniających całodobową opiekę.

Realizowane działania stanowią istotny element systemu wsparcia młodych osób w procesie ich usamodzielniania oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Poniższe tabele przedstawiają szczegółowe wydatki na usamodzielnianych wychowanków.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w 2025 r. oraz porównanie z latami 2024 i 2023

Wydatki dla wychowanków opuszczających:	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Rodziny zastępcze / ilość osób	109.952,70 zł / 22 osoby	120.696,24 zł* / 20 osób	95.309,29 zł** / 21 osób
Placówki opiekuńczo- wychowawcze oraz MOW-y, MOS- y, zakłady poprawcze i inne / ilość osób	36.059,60 / 7 osób	39.113,10 zł / 6 osób	61.861,30 zł / 10 osób

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

* w tym kwota 51.024,00 zł (za okres od III do XII 2024 r.) jako wkład własny w ramach realizacji projektu "Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim"

** w tym kwota 45.540,00 zł (za okres od I do XII 2025 r.) jako wkład własny w ramach realizacji projektu "Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim"

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie w 2025 r. oraz porównanie z latami 2024 i 2023

Wydatki dla wychowanków opuszczających:	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Rodziny zastępcze / ilość osób	54.352,00 zł / 10 osób	99.788,00 zł / 12 osób	44.967,00 zł / 6 osób
Placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz MOW- y, MOS-y, zakłady poprawcze i inne / ilość osób	41.453,00 / 5 osób	9.991,00 zł / 1 osoba	46.596,00 zł / 6 osób

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie w 2025 r. oraz porównanie z latami 2024 i 2023

Wydatki dla wychowanków opuszczających:	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Rodziny zastępcze / ilość osób	16.551,00 zł / 8 osób	37.714,00 zł / 12 osób	11.416,00 zł / 4 osoby
Placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz MOW-y, MOS-y, zakłady poprawcze i inne / ilość osób	8.603,00 zł / 4 osoby	10.233,00 zł / 3 osoby	25.402,00 zł / 9 osób

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Pomoc mieszkaniowa

Osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny zastępcze, realizujące indywidualny program usamodzielnienia, mają możliwość skorzystania ze wsparcia w formie pobytu w mieszkaniu treningowym. Rozwiązanie to stanowi istotny element procesu przechodzenia do samodzielnego życia, zapewniając bezpieczne warunki mieszkaniowe oraz wsparcie specjalistyczne.

W Kaliszu funkcjonuje mieszkanie treningowe dla usamodzielnianych wychowanków, zlokalizowane przy ul. Zamkowej 12/10. Do dnia 31 grudnia 2025 r. mieszkanie przeznaczone było dla 7 osób. Lokal składa się z pięciu pokoi, kuchni, przedpokoju, dwóch łazienek oraz spiżarni. Zapewnia tymczasowe zakwaterowanie młodym osobom rozpoczynającym samodzielne życie, a także warunki sprzyjające nabywaniu umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w środowisku lokalnym.

Nadzór nad mieszkaniem oraz wsparcie dla jego mieszkańców zapewnia czterech wychowawców zatrudnionych w wymiarze po 0,25 etatu. Do ich zadań należy monitorowanie funkcjonowania mieszkania, wspieranie wychowanków w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia oraz udzielanie bieżącej pomocy w rozwiązywaniu problemów życiowych i organizacyjnych.

W 2025 r. z pobytu w mieszkaniu treningowym skorzystało łącznie 10 osób, natomiast na dzień 31 grudnia 2025 r., zgodnie z wydanymi decyzjami administracyjnymi w mieszkaniu przebywało 5 wychowanków.

Instytucjonalna piecza zastępcza

Dziecko, które nie może pozostać pod opieką rodziców, może na podstawie postanowienia sądu może, zostać umieszczone w:

a) placówce opiekuńczo-wychowawczej, typu:

- socjalizacyjnego,
- interwencyjnego,
- rodzinnego,
- specjalistyczno-terapeutycznego,

b) regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej,

c) interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W placówce dziecko otrzymuje całodobową opiekę i wychowanie, a także zaspokajane są jego potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne i społeczne. Placówka zapewnia również dostęp do opieki zdrowotnej i edukacji.

Koszty pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej i interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

W trzech kaliskich Domach Dziecka przebywało w ciągu 2025 r. w sumie 43 dzieci. Z uwagi na konieczność zapewnienia opieki dzieciom tego pozbawionym, wobec których Sąd wydał Postanowienie o umieszczeniu w instytucjonalnej pieczy zastępczej, MOPS w Kaliszu był zobowiązany do pozyskania miejsc również na terenie innych powiatów.

Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące dzieci z Kalisza, które przebywają w instytucjonalnej pieczy zastępczej w innych powiatach.

Liczba dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza przebywająca w placówce opiekuńczo-wychowawczej i regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej na terenie innych powiatów w 2025 r. oraz porównanie z latami 2024 i 2023

Rok	Nazwa powiatu	Liczba dzieci
2023	kaliski	13
	pleszewski	4
	jarociński	2
	przeworski	6
	turecki	1
	Łącznie:	26 dzieci
2024	kaliski	10
	ostrzeszowski	1
	turecki	1
	kraśnicki	1
	pleszewski	1
	płoński	1
	przeworski	4
	wolsztyński	1
	jarociński	2
	lipski	1
	Łącznie:	28 dzieci
2025	kaliski	10
	pleszewski	6
	jarociński	2
	przeworski	4
	turecki	1
	lipski	1
	ostrzeszowski	1
	wolsztyński	1
	płoński	1
	miasto Gdańsk	1
	Łącznie:	28 dzieci

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Łączna kwota wydatków poniesionych za pobyt dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej i regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej na terenie innego powiatu w 2025 r. oraz porównanie z latami 2024 i 2023

	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Łączna kwota wydatków poniesionych za pobyt dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza, a przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej i regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej (od 2025 r.) na terenie innych powiatów.	1.452.186,68 zł	1.957.675,06 zł	2.287.928,84 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz zakładach opiekuńczo-wychowawczych w 2025 roku oraz porównanie z latami 2024 i 2023

Placówka	ROK 2023	ROK 2024	ROK 2025
Dom Dziecka Nr 1 w Kaliszu	od 1 kwietnia 7.293,94 zł	od 1 kwietnia 8.598,49 zł	od 1 marca 8.603,08 zł
Dom Dziecka Nr 2 w Kaliszu	od 1 kwietnia 6.792,23 zł	od 1 kwietnia 7.730,86 zł	od 1 marca 8.336,75 zł
Dom Dziecka Nr 3 w Kaliszu	od 1 kwietnia 7.482,30 zł	od 1 kwietnia 7.988,32 zł	od 1 marca 8.206,33 zł
Dom Dziecka w Liskowie, pow. kaliski	od 1 kwietnia 8.105,74 zł	od 1 kwietnia 8.749,25 zł	od 1 kwietnia 11.524,69 zł
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Aniołów Stróżów w Ostrowie Kaliskim, pow. kaliski	od 1 kwietnia 5.888,73 zł	od 1 kwietnia 6.179,37 zł	od 1 kwietnia 6.643,19 zł od 1 czerwca 9.957,53 zł
Placówka Opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego w Brzezinach pow. kaliski	od 1 kwietnia 3.095,84 zł	od 1 kwietnia 2.812,35 zł	od 1 kwietnia 3.626,61 zł
Dom Dziecka w Pleszewie, pow. pleszewski	od 1 lutego 8.181,00 zł	od 1 lutego 9.547,00 zł	od 1 lutego 10.857,00 zł
Pogotowie Opiekuńcze w Pleszewie, pow. pleszewski	od 1 lutego 7.637,00 zł	od 1 lutego 9.307,00 zł	od 1 lutego 10.327,00 zł
Salezjańska Placówka Wsparcia Dziecka i Rodziny im. Św. Rodziny w Pleszewie, pow. pleszewski	od 1 lutego 5.204,61 zł	od 1 lutego 5.634,76 zł	od 1 lutego 8.134,00 zł
Dom Dziecka nr 1 w Górze pow. jarociński	od 1 kwietnia 7.285,90 zł	od 1 kwietnia 6.628,00 zł	od 1 marca 6.708,04 zł
Dom Dziecka w Kaczkach Średnich, pow. turecki	od 1 marca 3.433,00 zł	od 1 stycznia 9.014,88 zł	od 1 lutego 9.465,48 zł
Dom dla Dzieci w Rakszawie/Dom Dziecka w Lipniku (zmiana adresu od III/2023), powiat przeworski	od 1 lutego 6.014,00 zł	od 1 lutego 7.877,59 zł	od 1 lutego 8.558,89 zł
Dom Dziecka nr 1 w Lipsku, pow. lipski	-	od 1 marca 6.508,10 zł	od 1 marca 7.751,31 zł

Dom Dziecka w Książenicach pow. ostrzeszowski	-	od lutego 6.516,00 zł	od 1 lutego 6.963,00 zł
Regionalna Placówka Opiekuńczo- Terapeutyczna „Odzyskać Radość” Kraszewo- Czubaki, gm. Raciąż pow. płoński	-	od kwietnia 5.031,09 zł	od 1 marca 8.237,23 zł
Dom Dziecka „DROGA” w Wolsztynie pow. wolsztyński	-	od lutego 8.923,98 zł	od 1 lutego 9.497,48 zł
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna „Dom” im. J. Korczaka w Gdańsku Miasto Gdańsk	-	-	od 1 marca 15.059,24 zł

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Wydatki za dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej i regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego **poza Kaliszem przebywało 21 dzieci z naszego miasta, za pobyt których poniesiono wydatki w łącznej kwocie 1.671.544,86 zł.**

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego (Pogotowie Opiekuńcze w Pleszewie oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Aniołów Stróżów w Ostrowie Kaliskim) **w 2025 r. przebywało 6 wychowanków, na utrzymanie których miasto Kalisz przekazało łącznie kwotę 439.716,66 zł.**

Należy nadmienić, że w ciągu 2025 r. 1 dziecko z placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego zostało przeniesione do placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego.

W regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych (Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna „Odzyskać Radość” w Kraszewie-Czubakach oraz Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna „Dom” im. J. Korczaka w Gdańsku) **w 2025 r. przebywało 2 wychowanków, na utrzymanie których miasto Kalisz wydatkowało łączną kwotę 176.667,32 zł.**

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w zakładach opiekuńczo-leczniczych w 2025 roku oraz porównanie z latami 2024 i 2023

Placówka	ROK 2023	ROK 2024	ROK 2025
ZOL dla dzieci Kraszewo-Czubaki, pow. płoński	od 1 marca 3.176,88 zł	od 1 marca 3.561,92 zł	od 1 marca 3.757,82 zł
Ośrodek Lecznico-Rehabilitacyjny „Pałac Kamieniec”, pow. tarnogórski	od I - IX 4.194,86 zł od X - XII 4.951,44 zł	od I - VIII 5.515,91 zł od IX - XII 6.178,95 zł	od 1 stycznia 6.401,39 zł
ZOL w Jaskotle Kąty Wrocławski, pow. wrocławski	od 1 marca 3.176,88 zł	od 1 marca 3.561,92 zł	od 1 marca 3.757,82 zł

ZOL dla Dzieci i Młodzieży w Oзимku, pow. opolski	od 1 marca 3.176,88 zł	od 1 marca 3.561,92 zł	od 1 marca 3.757,82 zł
--	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

W roku 2025 miasto Kalisz poniosło wydatki z tytułu **współfinansowania kosztów pobytu 4 dzieci urodzonych w Kaliszu, a przebywających** na podstawie postanowienia sądu w zakładach opiekuńczo-leczniczych. Na ten cel wydatkowano kwotę **77.961,65 zł**.

W roku 2025 miasto Kalisz na **pokrycie kosztów pobytu 4 dzieci urodzonych w Kaliszu, a przebywających** na podstawie postanowienia sądu w zakładach opiekuńczo-leczniczych wydatkowało kwotę **212.581,04 zł**.

VI. a Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej

1. Monitorowanie sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wobec 192 rodzin zastępczych, które funkcjonowały na terenie Kalisza oraz 8 rodzinnych domów dziecka realizowali pracownicy Działu Pieczy Zastępczej i Pomocy Instytucjonalnej MOPS w Kaliszu: specjaliści pracy socjalnej, pracownicy socjalni, pedagog/specjalista pracy z rodziną oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

Monitorowaniem i pomocą w 2025 roku objętych było w sumie 261 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i 51 dzieci, które przebywały w rodzinnych domach dziecka.

Realizując zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pracownicy Działu odbyli w 2025 roku w sumie 487 posiedzeń w związku z dokonywaniem okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Protokoły z okresowych ocen sytuacji dzieci w formie pisemnej każdorazowo były przekazywane do Sądu Rejonowego w Kaliszu. Ponadto do Sądu Rejonowego w Kaliszu przekazywane były sprawozdania dotyczące całokształtu sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

Dla nowo umieszczonych dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej pracownicy przygotowywali plany pomocy dziecku, w pozostałych przypadkach dokonywano modyfikacji ww. planów. Pracownicy Działu sporządzili w sumie 64 oceny osób prowadzących rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Do Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Kaliszu pracownicy zgłosili informacje o 10 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną. W związku z procedurą kwalifikującą do przysposobienia na prośbę WOA sporządzane były szczegółowe opinie. Dodatkowo pracownicy przygotowywali wnioski do Sądu o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Realizując zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pracownicy podejmowali współpracę m.in. ze szkołami, przedszkolami, świetlicami socjoterapeutycznymi, przychodniami, policją oraz kuratorami sądowymi. Na bieżąco aktualizowane były dane w Centralnym Rejestrze Pieczy Zastępczej. Opiekunom zastępczym zapewniono wymagane ustawowo badania psychologiczne.

2. Wspieranie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka przez koordynatorów

Na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka/rodziny zastępczej zostaje ona objęta opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W ciągu 2025 roku wsparciem w sumie 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 50 rodzin zastępczych i 4 rodzinne domy dziecka. W ww.

rodzinach łącznie przebywało 103 dzieci. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej – zatrudnieni w ramach zadaniowego czasu pracy lub na umowę zlecenie udzielali pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w wypełnianiu ich funkcji.

Praca koordynatorów ukierunkowana była m.in. na wzmacnianie więzi pomiędzy dziećmi a opiekunami zastępczymi, udzielanie pomocy w organizowaniu kontaktów z rodziną biologiczną dziecka w celu podtrzymania więzi oraz poczucia przynależności, podnoszenie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych, doskonalenie metod wychowawczych, rozwiązywanie i łagodzenie konfliktów w rodzinach zastępczych oraz konfliktów między rodzinami biologicznymi a rodzinami zastępczymi.

Ponadto koordynatorzy motywowali i wspierali rodziców zastępczych w podejmowaniu działań na rzecz rozwijania pasji i zainteresowań dzieci bądź podejmowania nowych aktywności w ramach organizacji czasu wolnego; zapewniali pomoc psychologiczną, reedukacyjną, terapeutyczną, pomagali przy załatwianiu spraw urzędowych, łagodzili napięcia wewnątrzrodzinne, udzielali pomocy w poprawie sytuacji szkolnej, a także pomocy w rozwiązywaniu kryzysów występujących w rodzinie zastępczej i zapobieganiu wypaleniu zawodowemu.

Koordynatorzy monitorowali czy dzieci mają zapewnione stabilne i bezpieczne środowisko wychowawcze, wspierali opiekunów zastępczych w dążeniu do ustabilizowania sytuacji życiowej dziecka; opracowywali i monitorowali realizację planów pomocy dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej, wspierali proces usamodzielnienia się wychowanków. Ponadto kontaktowali się z ośrodkami pomocy społecznej, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, kuratorami, policją, sądem rodzinnym, ośrodkiem adopcyjnym, poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz innymi instytucjami zajmującymi się problemami dziecka i rodziny. Dodatkowo koordynatorzy pozostawali w stałym kontakcie z placówkami oświatowymi, do których uczęszczały dzieci wychowujące się w ramach rodzinnej pieczy zastępczej.

W trakcie 2025 roku koordynatorzy odbyli w sumie 597 wizyt w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka a także 48 wizyt w placówkach oświatowych i innych instytucjach, uczestniczyli w 36 spotkaniach dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej z ich rodzicami.

3. Wzmacnianie kompetencji opiekunów zastępczych

W ramach projektu finansowanego ze środków unijnych „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” 14 opiekunów zastępczych uczestniczyło w warsztatach wychowawczych.

Warsztaty wychowawcze (składające się z 10 modułów) obejmowały swoją tematyką kompleksowe wsparcie rodziców w świadomym i empatycznym wychowaniu dzieci. Skupiały się na roli rodzica, rozumieniu potrzeb i emocji dziecka na różnych etapach rozwoju, skutecznej komunikacji i budowaniu bezpiecznych relacji opartych na zaufaniu i granicach. Program miał za zadanie rozwijać umiejętności radzenia sobie z konfliktami, trudnymi emocjami i sytuacjami wychowawczymi, wzmacniać poczucie własnej wartości opiekuna oraz zapobiegać wypaleniu rodzicielskiemu. Uwzględniał także profilaktykę i rozwój mowy dziecka. Warsztaty skończyły się ewaluacją i podsumowaniem zdobytej wiedzy do wykorzystania w codziennym życiu.

Podczas, gdy opiekunowie zastępczy uczestniczyli w zajęciach – dla dzieci z ww. rodzin były zapewnione warsztaty. Z cyklu 10 spotkań skorzystało 23 dzieci.

Ponadto w 2025 roku w ramach kampanii przeciwdziałania przemocy domowej MOPS w Kaliszu kontynuował szkolenie i warsztaty dla funkcjonujących rodzin zastępczych pn.: „MOC pluszowego misia”. Szkolenie, w którym wzięło udział 18 opiekunów zastępczych miało na celu edukację z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, przekazanie wiedzy na temat mechanizmów

przemocy, działań prewencyjnych, procedury „Niebieskiej Karty” a także wzmocnienie i podniesienie kompetencji wychowawczych opiekunów.

4. Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne

Rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka, dzieciom w nich umieszczonym oraz pełnoletnim wychowankom udzielane było wsparcie psychologiczne i pedagogiczne.

W 2025 r. psycholodzy MOPS w Kaliszu udzielili w sumie 276 porad, natomiast wsparciem pedagogicznym rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka objęto 96 razy.

W ramach projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej subregionu kaliskiego” finansowanego ze środków unijnych dodatkowo zapewniono indywidualne wsparcie psychologiczne, którym objętych było dwóch opiekunów zastępczych oraz 4 dzieci.

5. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze

W 2025 roku pracownicy dokonywali analizy sytuacji kandydatów na różnego typu rodziny zastępcze, wydawali opinie o kandydatach na potrzeby Sądu i innych instytucji. Z kandydatami przeprowadzono badania psychologiczne, dokonywano wstępnej kwalifikacji kandydatów, którzy zgłosili się na szkolenie na niezawodowe rodziny zastępcze oraz kwalifikacji na niezawodową rodzinę zastępczą oraz rodzinny dom dziecka. W 2025 r. w szkoleniu dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze z terenu Kalisza uczestniczyło 13 osób (9 rodzin) i 12 osób (8 rodzin) uzyskało kwalifikacje. Ponadto przeszkolono 15 osób – kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze. W 2025 r. przeprowadzono również szkolenie dla kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, w których wzięło udział 7 osób (4 rodziny).

6. Promowanie rodzicielstwa zastępczego

W celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze MOPS w Kaliszu promował rodzicielstwo zastępcze. W ramach kampanii umieszczono informacje o rodzicielstwie zastępczym na stronie internetowej MOPS w Kaliszu. Udzielano wywiadów dotyczących rodzicielstwa zastępczego dla lokalnych stacji radiowych (Radio Eska, Radio Centrum) .

Ulotki i plakaty promujące rodzicielstwo zastępcze zostały rozwieszone i pozostawiane w szkołach, przychodniach, przedszkolach, żłobkach, punktach handlowo-usługowych oraz instytucjach na terenie miasta. W celu promocji rodzinnej pieczy zastępczej aktywnie jest prowadzony profil na platformie internetowej Facebook (**nazwa profilu: Piecza Zastępcza – MOPS w Kaliszu**).

Strona poświęcona jest wydarzeniom związanym z rodzicielstwem zastępczym, poszukiwaniem rodzin gotowych zaopiekować się dziećmi w potrzebie oraz udostępnianiem informacji dotyczących aktywności organizowanych przez MOPS w Kaliszu. Treści zamieszczane na profilu były udostępniane przez lokalne portale internetowe takie jak: kalisz24info, faktykaliskie, latarnik kaliski.

Okazją do promowania rodzicielstwa zastępczego były również obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w ramach projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej subregionu kaliskiego” finansowanego ze środków unijnych zorganizował w dniu **30.05.2025 r.**

II edycję wydarzenia „Akademia Rodzicielstwa Zastępczego”.

W wydarzeniu wzięły udział rodziny zastępcze wraz z dziećmi, kandydaci na rodziny zastępcze, przedstawiciele władz miasta, instytucje i organizacje współpracujące z MOPS w Kaliszu, pracownicy MOPS w Kaliszu oraz wolontariusze i wszystkie osoby zaangażowane w organizację tego wydarzenia. Konferencję rozpoczęła Jolanta Kucharzak – główny specjalista ds Wspierania Rodziny i Systemu pieczy Zastępczej Województwa Wielkopolskiego w ROPS w Poznaniu. Z

prelekcjami wystąpili również: Magdalena Sękowska – coach, psycholożka, psychoterapeutka, terapeutka terapii seksualnej, konsultantka zarządzania dyrektorka Kliniki Rodzina-Para-Jednostka w Poznaniu; Maciej Olsztyński – coach, psycholog i psychoterapeuta ; Joanna Pałasz – logopeda kliniczny terapii wczesnoszkolnej, wieloletni wykładowca , autorka książek i pomocy terapeutycznych. Diagnosta dzieci z ASD; dr Sebastian Pich – trener, wykładowca Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego UAM w Kaliszu.

Wykładów i prelekcji wysłuchało w sumie 70 opiekunów zastępczych.

Równocześnie z wykładami odbył się festyn dla dzieci podczas którego przygotowano dla nich szereg atrakcji tj. zabawy z animatorami, dmuchańce, malowanie twarzy, zmywalne tatuaże, kącik plastyczny, kącik fryzjerski , towarzystwo postaci z bajek, występy artystyczne, loterię fantową, zabawy z alpakami i kucykiem oraz warsztaty inteligencji emocjonalnej prowadzone przez Kamę Kowalewską -aktorkę filmową i teatralną. Ponadto na zaproszenie MOPS w Kaliszu na wydarzeniu stały się służby i umożliwiły dzieciom zwiedzanie: wozu strażackiego, wozu policyjnego, wozu służby więziennej oraz karetki pogotowia.

Dla uczestników wydarzenia był przygotowany poczęstunek w postaci grilla, przekąsek, ciasta oraz słodkich wyrobów.

Do zorganizowania wydarzenia zostało zaproszonych wielu lokalnych przedsiębiorców w ramach sponsoringu, którzy wykazali się dużym wsparciem i pomocą. Wydarzenie w całym środowisku rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz instytucji z nimi związanych odbiło się szerokim zainteresowaniem.

Wydarzenie było okazją do uczczenia tego święta, podziękowania opiekunom zastępczym za trud i zaangażowanie w opiekę nad dziećmi, oraz stworzyło okazję do integracji, zdobycia wiedzy, wymiany doświadczeń i wspólnej zabawy. Ze wsparcia skorzystało w sumie **185 osób**.

Kolejnym wydarzeniem zorganizowanym w celu integracji rodzin zastępczych, kandydatów na opiekunów zastępczych oraz promocji rodzicielstwa zastępczego był **„Przegląd Talentów - Małe Gwiazdy Wielkich Serc”**. Przegląd odbył się w dniu **26.11.2025 r.** w Komoda Club Residence w Kaliszu i realizowano go w ramach projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” .

Podczas Przeglądu Talentów mogliśmy podziwiać wystawę prac plastycznych, makiety modelarskie oraz występy sceniczne. Odbyło się w sumie 19 występów scenicznych, w których wzięło udział 23 dzieci oraz wystawiono 66 prac manualnych. Wszystkie dzieci biorące udział w Przeglądzie talentów otrzymały dyplomy i upominki za udział. Uczestnicy zabawiani byli dodatkowo przez animatora, a dzieci mogły skorzystać z malowania twarzy.

Podczas wydarzenia dzieci, młodzież, wychowankowie pieczy zastępczej i rodziny zastępcze mogły skorzystać z zajęć wspierających rozwój psychospołeczny oraz odbyły się indywidualne konsultacje psychologiczne poprowadzone przez Marbar Gabinet Terapeutyczny Marta Barna.

Poprowadzono również punkt konsultacyjny dot. promocji rodzicielstwa zastępczego, przeprowadzono rozmowy z kandydatami na rodziny zastępcze.

Zwieńczeniem wydarzenia był występ grupy wokalne ze stowarzyszenia „anima e corpo”. Na zakończenie wszyscy uczestnicy spotkania wspólnie zaśpiewali „Remedium” Maryli Rodowicz. W wydarzeniu wzięło udział **200 osób**.

Następnym wydarzeniem umożliwiającym promocję rodzicielstwa zastępczego był **Kiermasz świąteczny – Jarmarku Bożonarodzeniowego**, który odbył się w dniu **03.12.2025r.** w Restauracji Komoda Club Residence w Kaliszu.

Dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej wraz z rodzicami zastępczymi, przygotowały stoisko wystawowe prezentując swoje artystyczne ozdoby bożonarodzeniowe. Wychowankowie mieli również możliwość integracji międzypokoleniowej.

Podczas tego wydarzenia pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – Działu Pieczy Zastępczej i Instytucjonalnej mieli możliwość promować rodzicielstwo zastępcze, rozdając ulotki,

wyjaśniając procedury związane z rodzicielstwem zastępczym oraz odpowiadając na pytania osób zainteresowanych.

Inne działania na rzecz integracji rodzin zastępczych w ramach projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” .

4. W 2025r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu zorganizował dwa trzydniowe wyjazdy integracyjno-poznawcze do ośrodka agroturystycznego „Wioska pod Kogutem”. Podczas wyjazdu dzieci miały zapewnione atrakcje takie jak: zwiedzanie mini zoo, dmuchańce, animacje, oprowadzanki na kucyku, karmienie zwierząt. Dla opiekunów zorganizowane zostały warsztaty podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, które prowadziły psycholożki. W wyjazdach wzięło łącznie udział **62 dzieci i 41 opiekunów zastępczych** oraz pracownicy na co dzień pracujący z rodzinami.
5. W kwietniu 2025 r. pracownicy MOPS w Kaliszu zorganizowali dla rodzin zastępczych i dzieci spotkanie Wielkanocne, podczas którego opiekunowie zastępczy mieli możliwość wspólnej integracji a dzieci miały zapewnioną rozrywkę w formie zabaw, konkursów, toru przeszkód oraz spotkania z dużą maskotką „Bing”. Ze wsparcia skorzystało 34 dzieci oraz 12 opiekunów.
6. Dla dzieci i wychowanków pieczy zastępczej zorganizowano warsztaty kulinarne, dzięki którym uczestnicy uczyli się przygotowywać posiłki, dowiedzieli się jak przechowywać żywność, jak odczytywać przepisy oraz jak używać sprzętów i urządzeń kuchennych. Młodsza grupa dzieci działała pod okiem doświadczonych kucharzy oraz we współpracy z opiekunem zastępczym. Warsztaty odbyły się w cyklu 4 spotkań i skorzystało z nich 25 dzieci, 10 wychowanków oraz 18 opiekunów zastępczych.

7. Grupa wsparcia i inne formy wspierania rodzin

- 2 W 2025 roku kontynuowała funkcjonowanie grupa wsparcia, w której uczestniczyły rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka. W spotkaniach wzięły łącznie udział 53 osoby, z których 31 osób przychodziło na spotkania cyklicznie. Spotkania grupy miały miejsce w siedzibie MOPS w Kaliszu. W 2025r. Odbyło się 13 spotkań. Grupa miała charakter otwarty. W trakcie spotkań uczestnicy grupy mieli możliwość podzielenia się własnymi doświadczeniami i emocjami. Grupa wspólnie poszukiwała nowych rozwiązań codziennych problemów. Spotkania zapewniały uczestnikom wzajemną pomoc, wsparcie emocjonalne, umożliwiały wymianę informacji i doświadczeń, doskonalenie umiejętności wychowawczych , a także zapobiegały wypaleniu. Udział w grupie był dobrowolny.
- 3 W ramach współpracy z Fundacją CHOPS i akcji „Zapakuj swoje dobro” – paczki mikołajkowe – 198 paczek zostało przekazanych wychowankom rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

8. Działania realizowane na rzecz dzieci i młodzieży w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych

„Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim”.

- 1 Zorganizowano dla 35 dzieci diagnozy psychofizyczne pogłębione, które pozwoliły określić jakie trudności, rodzaje zaburzeń i dysfunkcje procesów psychicznych posiadają dzieci oraz

jakie metody terapii można by u nich wprowadzić aby ich wesprzeć w codziennym funkcjonowaniu.

- 2 Zapewniono korepetycje z języka angielskiego, które realizowane były w roku szkolnym 2024/2025 – z korepetycji indywidualnych w 2025r. skorzystało 32 dzieci z rodzin zastępczych z terenu Kalisza, oraz zapewniono zajęcia grupowe dla 15 dzieci z kaliskich domów dziecka. Dla każdego uczestnika korepetycji zapewnione były cykliczne zajęcia.
- 3 Zorganizowano terapię mikropolaryzacji. Z usługi mikropolaryzacji skorzystało 27 dzieci z pieczy zastępczej z terenu miasta Kalisza (w sumie 249 godziny terapeutyczne). Mikropolaryzacja ma na celu poprawę funkcjonowania dziecka, zwiększenie koncentracji, normalizację funkcji psychicznych, wsparcie przy zaburzeniach rozwojowych u dzieci.

9. Wsparcie pełnoletnich wychowanków

W ramach realizowanych zadań pracownicy Działu Pieczy Zastępczej i Pomocy Instytucjonalnej MOPS w Kaliszu wspierali pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, sporządzali programy usamodzielnienia oraz ich aktualizacje. Wsparcie udzielane było 60 pełnoletnim wychowankom, którzy opuścili pieczę zastępczą i Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze, jak również 51 wychowankom pozostającym po osiągnięciu pełnoletności w dotychczasowej rodzinie zastępczej. Pomoc w procesie usamodzielnienia dotyczyła realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia: motywowania do kontynuowania nauki, monitorowania sytuacji zdrowotnej, udzielania pomocy w dotarciu do pomocy prawnej, psychologicznej, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych, pomoc w kompletowaniu dokumentów m.in. niezbędnych do złożenia wniosku o przyznanie mieszkania.

Dodatkowo w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” w 2025 roku:

II. zorganizowano dla usamodzielnianych wychowanków warsztaty podnoszące i rozwijające kompetencje przygotowujące do dorosłego, samodzielnego życia. W warsztatach wzięło udział 10 osób. Warsztaty obejmowały zagadnienia z obszaru: asertywności, komunikacji, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem oraz praktyczne zajęcia z elementami samoobrony, relaksacji i jogi.

III. Ponadto dla 9 usamodzielniających się wychowanków zorganizowano trzydniowy wyjazd integracyjny do Wrocławia. W trakcie wyjazdu uczestnicy mieli możliwość integracji, rekreacji, zwiedzania wybranych atrakcji Wrocławia z przewodnikiem, uczestniczyli także w grze terenowej.

IV. 9 wychowankom umożliwiono skorzystanie z kursu prawa jazdy

V. MOPS w Kaliszu doposażył mieszkanie treningowe przy ul. Zamkowej 12/10 w Kaliszu w artykuły gospodarstwa domowego.

VI. Interwencja kryzysowa

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu zadania interwencji kryzysowej realizuje w oparciu o dwie ustawy: ustawę o pomocy społecznej i ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan

chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.

W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy.

Interwencja kryzysowa jest adresowana zarówno do dzieci oraz młodzieży, jak i osób dorosłych, które znalazły się w trudnej sytuacji. Wśród takich traumatycznych wydarzeń należy wyróżnić:

- doświadczanie przemocy fizycznej lub/oraz psychicznej;
- konflikty w rodzinie;
- śmierć bliskiej osoby;
- ciężka choroba;
- choroba bliskiej osoby;
- niespodziewane wydarzenia losowe (np. wypadek, pożar);
- myśli samobójcze
- gwałty i nadużycia seksualne;
- nieumiejętność emocjonalnego radzenia sobie w kryzysowych sytuacjach takich jak utrata lub żałoba .

Sześcioetapowy model interwencji kryzysowej charakteryzuje się określeniem problemu, zapewnieniem bezpieczeństwa, udzieleniem adekwatnego wsparcia, analizą wielu możliwości pomocy, budowaniem czy konstruowaniem planu pomocy, uzyskaniem zobowiązania w przypadku dużej mobilności psychicznej klienta.

Do zadań interwenta kryzysowego i pracowników zatrudnionych w Dziale Interwencji Kryzysowej

- psychologów, pracowników socjalnych, opiekunów należy:
- przedstawianie osobie poszkodowanej różnych możliwości wyjścia z danej sytuacji kryzysowej;
- zapewnienie poszkodowanej osobie bezpieczeństwa podczas pobytu w schronisku dla ofiar przemocy domowej lub w schronisku dla ofiar będących w stanie kryzysu;
- wsparcie specjalistyczne przez pracowników socjalnych dla mieszkańców schronisk – ofiar przemocy domowej oraz ofiar klęsk żywiołowych, pożarów, poważnych awarii jak zalania mieszkania, brak ogrzewania z uwagi na awarię pieca, ekstremalnych warunków pogodowych, (pomoc w sprawach urzędowych, sądowych, alimentacyjnych, organizacyjnych, bytowych, zdrowotnych),
- pomoc psychologiczna dla osób doznających przemocy domowej oraz dla osób będących w innych sytuacjach kryzysowych często połączonych z zagrożeniem zdrowia i życia;
- przeciwdziałanie agresji i przemocy-działania profilaktyczne i edukacyjne,
- konsultacje psychologiczne dla osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- interwencyjne wizyty w miejscu zamieszkania osób będących w sytuacjach kryzysowych (np. śmierć bliskich, pożar),
- psychologiczne wizyty terenowe u osób z objawami zaburzeń psychicznych,
- działania interwencyjne w sytuacjach zagrożenia próbami samobójczymi,
- telefoniczne wsparcie psychologiczne dla mieszkańców Kalisza.

Osoby **doznające przemocy domowej** lub **dotknięte** innymi sytuacjami kryzysowymi mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie w:

1. Schronisku dla osób doznających przemocy domowej:

- w 2025 roku ogółem zamieszkiwało 27 osób, w tym 19 dzieci
- w 2024 roku ogółem zamieszkiwało 22 osoby, w tym 12 dzieci
- w 2023 roku ogółem zamieszkiwało 19 osób, w tym 12 dzieci

- w 2022 roku ogółem zamieszkiwało 34 osób, w tym 14 dzieci
- w 2021 roku zamieszkiwało 217 osób, w tym 7 dzieci.
- w 2020 roku zamieszkiwało 21 osób, w tym 9 dzieci.

2. Schronisku dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu

- w 2025 roku przebywało 65 osób, w tym 32 dzieci

- w 2024 roku przebywało 66 osób, w tym 23 dzieci
- w 2023 roku przebywało 86 osób, w tym 33 dzieci
- w 2022 roku zamieszkiwało 79 osób, w tym 7 dzieci
- w 2021 roku ogółem zamieszkiwało 41 osób, w tym 7 dzieci;
- w 2020 roku zamieszkiwało 38 osób, w tym 11 dzieci.

Łącznie w 2025 r. przebywało w Schroniskach 40 rodzin, łącznie 92 osoby, w tym 61 kobiet i 31 dzieci. Na dzień 31.12.2024 r. w schroniskach przebywało 15 osób, w tym 9 kobiet i 6 dzieci. Mieszkańcy schronisk w roku sprawozdawczym 2025 w schroniskach dla osób doznających przemocy domowej przebywali łącznie 1.134 doby, a w schroniskach dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu 3819 dób. Tak więc łącznie w schroniskach osoby przebywały przez 4.953 osobodni.

Ogółem w 2025 roku MOPS dysponował w schroniskach 22 miejscami, a w przypadku dostawienia 25 miejscami, w tym 13 miejsc dla osób doznających przemocy domowej z możliwością poszerzenia o 3 miejsca i 12 miejsc dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu z możliwością poszerzenia o 3 miejsca.

W ramach działań interwencyjnych mogą zostać przyjęte osoby spoza terenu Miasta Kalisza. Gmina właściwa ze względu na zamieszkanie osoby będącej w kryzysie ponosi wydatki w wysokości 50 zł /1 dobę/1 osobę. Przyjęcie osoby następuje na wniosek osoby zainteresowanej, o czym niezwłocznie informowana jest gmina, z terenu której ona pochodzi.

W 2025 roku udzielono schronienia i pomocy dla ogółem 15 osób spoza miasta Kalisza.

Z poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego i rodzinnego, wsparcia od strony socjalnej i poradnictwa prawnego skorzystało:

- w 2025 roku- 1161 osób, w tym 859 rodzin

- w 2024 roku- - 782 osoby, w tym 509 rodzin,
- w 2023 roku – 763 osoby, w tym 375 rodzin,
- w 2022 roku – 951 osoby, w tym 633 rodzin,
- w 2021 roku – 842 osób, w tym 366 rodzin,
- w 2020 roku – 505 osób, w tym 217 rodzin.

Pomoc psychologiczna była świadczona dla wszystkich zgłaszających się mieszkańców Kalisza. Wszystkie chętne osoby po zgłoszeniu się do placówki mogły skorzystać z indywidualnej pomocy psychologicznej. Z konsultacji psychologicznych korzystali także na bieżąco podopieczni schronisk i mieszkań wspomaganych. Łącznie psychologowie wsparli 859 rodzin.

Pomoc psychologiczna w 2020, 2021, 2022, 2023 i 2024 roku

	2025 rok	2024 rok	2023 rok	2022 rok	2021 rok	2020 rok
Konsultacje	1161	1015	1050	1031	914	505

psychologiczne						
Wizyty w środowisku	231	124	94	113	157	68

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Interwencyjny telefon zaufania

Pracownicy Działu Interwencji Kryzysowej całodobowo obsługują interwencyjny telefon zaufania. **W 2025 roku odbyli 372 rozmowy z całej Polski**, z czego podjęcia natychmiastowej interwencji w Kaliszu wymagało 26 z nich, w tym 3 interwencje z powodu kryzysu suicydalnego, łącznie dla 60 osób.

Spotkania dzieci z rodzicami zgodnie z postanowieniami sądu

Na podstawie postanowień sądu w 2025 roku odbyło się 269 **spotkań dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzicami biologicznym oraz dzieci, których rodzice są w konflikcie, a pozostają pod opieką jednego z rodziców**. Spotkania odbywały się przy udziale kuratora lub asystenta rodziny. Dla porównania w 2024r. 90 spotkań, w 2023 r. odbyło się 167 spotkań, a w 2022 r. 179 spotkań.

VII. a Mieszkania wspomagane

Mieszkania wspomagane i treningowe są formą pomocy społecznej przygotowującą, przy wsparciu specjalistów, osoby w nich przebywające do prowadzenia niezależnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

W zależności od celu udzielanego wsparcia wyróżniamy mieszkania wspomagane i treningowe.

Wsparcie w mieszkaniu wspomagany lub treningowym jest przeznaczone dla osoby pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 przesłanki obligatoryjnego udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, może być przyznane wsparcie w mieszkaniu treningowym lub wspomagany.

Pod bezpośrednim nadzorem Działu Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu są 4 mieszkania wspomagane dla osób starszych lub niepełnosprawnych, osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie.

- Mieszkanie wspomagane dla osób z zaburzeniami psychicznymi usytuowane jest przy ul. Granicznej 1 cz. A i posiada 7 miejsc, w którym łącznie w 2025 r. przebywało rotacyjnie 8 osób.
- Mieszkanie wspomagane dla osób starszych i niepełnosprawnych usytuowane jest przy ul. Granicznej 1 cz. B posiada 7 miejsc, w którym w 2025 r. łącznie przebywało rotacyjnie 9 osób.
- Mieszkanie wspomagane również dla osób starszych i niepełnosprawnych usytuowane przy ul. Częstochowskiej 45 posiada 6 miejsc, w którym w 2025 r. przebywało rotacyjnie 7 osób.

- Mieszkanie wspomagane dla osób niepełnosprawnych intelektualnie „Za życiem” usytuowane przy ul. Widok 17 i posiada 6 miejsc, w którym w 2025 r. przebywało rotacyjnie 7 osób.

Łącznie w mieszkaniach wspomaganych w 2025 roku przebywało 31 osób.

W mieszkaniu wspomagany świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

Wsparcie w mieszkaniu wspomagany jest przyznawane na czas określony, a w przypadku osób, które posiadają orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a także w szczególnie uzasadnionych przypadkach w stosunku do innych osób – może zostać przyznane na czas nieokreślony. Wsparcie świadczone w mieszkaniu wspomagany nie stanowi zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób lub rodzin.

Spotkania okolicznościowe

Dla mieszkańców mieszkań wspomaganych i schronisk organizowane są różne spotkania okolicznościowe i integracyjne, m. in.:

- warsztaty kulinarne – systematyczne treningi kulinarne dla mieszkańców,
- spotkanie okolicznościowe z okazji Świąt Bożego Narodzenia, świąt Wielkanocnych, Walentynek, Dnia Kobiet, Tłustego Czwartku i innych
- spotkania z okazji urodzin lub imienin, które obchodzili mieszkańcy.

Organizowano wyjścia integracyjne poza teren mieszkań chronionych np. ognisko przygotowane przez pracowników, wyjścia do parku miejskiego, parku przyjaźni z pracownikami, wyjście do kina oraz zaproszenia na grilla integracyjnego.

VII. Zespół interdyscyplinarny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu zapewnia obsługę organizacyjno–techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, którego siedziba mieści się przy ul. Obywatelskiej 4. Siedziba Przewodniczącej Zespołu mieści się przy ul. Granicznej 1.

Zespół Interdyscyplinarny powołany w 2011 r. zakończył działalność w dniu 6 grudnia 2023 r., z chwilą gdy został powołany nowy Zespół w dniu 7 grudnia 2023 r. poprzedni liczył 36 członków, a obecnie powołany ma 28 członków. Zgodnie z uchwałą nr LXVIII/943/2023 Rady Miasta Kalisza z dnia 28 września 2023 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Kaliszu ustalono zasady powoływania i odwoływania członków. Zespół został powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kalisza Nr 741/2023 z dnia 30 listopada 2023 r. W 2025 r. odbyło się 7 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Osoby nie mogące brać udziału miały możliwość kontaktu w formie zdalnej. Na spotkaniach omawiane były sprawy dotyczące procedur „Niebieskie Karty”, dotyczące organizacji pracy Zespołu i przepisów. W 2025 podjęto 290 Uchwał.

W 2025 r. odnotowano wpływ 223 formularzy „Niebieskie Karty” cz. A, z czego 8, to procedury dokumentujące kolejne zdarzenie stosowania przemocy odnotowane ponownie w rodzinach, w których była już prowadzona procedura „Niebieskie Karty”. W I półroczu 2025 r. wpłynęło 111 formularzy „Niebieskie Karty” cz. A, a w II półroczu liczba była podobna, gdyż wyniosła 113 formularzy „Niebieskie Karty” cz. A. Dla porównania w 2024 r. wszczęto łącznie 162 formularze „Niebieskie Karty”.

Tak więc w 2025 r. odnotowano znaczny wzrost bo o 37,65% więcej zdarzeń dotyczących przemocy domowej w porównaniu z rokiem 2024. Porównując: w I półroczu 2024 r. wpłynęło zaledwie 47 formularzy „Niebieskie Karty” cz. A, gdzie w 2025r. wpłynęło ich aż 111. Tak więc

odnotowano wzrost o 136,17 % więcej formularzy NK cz. A. W II półroczu w 2024r. wpłynęło 97 formularzy NK cz. A, a w 2025r. odnotowano 113 formularzy NK cz. A. Tak więc i tu uwidocznił się wzrost o 14% więcej NK cz. A

Formalnie powołano nowe grupy diagnostyczno -pomocowe w ilości 255 grup, w porównaniu do 2024 r., gdzie odnotowano tych grup 202. Wzrost w 2025 r. wyniósł 26,23%. Należy zaznaczyć, że ogólnie czynnych było 333 w porównaniu z czynnymi w 2024r. w ilości 313 grup diagnostyczno – pomocowych; gdyż prowadzono jeszcze Niebieskie Karty z 2024, 2023 r., a nawet 2022 r. Tak więc 78 procedur było kontynuowane z poprzednich lat. Odbyło się ponad 1000 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, co średnio stanowi 5 -6 spotkań dla każdej grupy. Były grupy, gdzie tych spotkań odbywało się więcej. Ponadto w 96 funkcjonujących grup powołano rozszerzony skład.

Rok 2025 to okres, gdzie wskazano większą ilość osób z różnymi rodzajami przemocy, gdyż wpłynęło więcej NK i zgłoszeń na podstawie których powołano grupy diagnostyczno - pomocowe. Odnotowano: 201 kobiet w 2025r. w porównaniu z 147 kobietami wskazanymi w 2024r, które zostały wskazane jako ODP, co potwierdza 36,73 % wzrost. Również liczba mężczyzn jaką odnotowano tj. 35 w 2025r. jest większa od wskazanych w 2024r.- 27 mężczyzn, co i tu potwierdza wzrost o 29,62%. Jeżeli chodzi o liczbę odnotowanych dzieci jako osoby doznające przemocy domowej, to w 2025r. wskazano 162 dzieci, a w 2024r. 151 dzieci, co daje wzrost o 7,2 % więcej zgłoszeń. **Tak więc osób doznających przemocy w 2025r. wskazano 398, gdzie w 2024 r. odnotowano 325, a porównując dalej do 2023 r. było tych osób 295. W 2025 roku nastąpiło zwiększenie liczby osób doznających przemocy w porównaniu z 2024r o 22,46 %.** Dla porównania różnica między rokiem 2025 i 2023 jest jeszcze bardziej znacząca i wyniosła 34,91%. Powyższe dane wskazują na systematyczne zwiększenie zjawiska stosowania przemocy.

W 2025 r. objęto działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” 567 rodzin, porównując w 2024r. objęto 311 rodzin, a w 2023 r. odnotowano ogółem 261 rodzin objętych działaniami w ramach tej procedury. Nastąpił wzrost wsparcia dla osób doznających przemocy w 2025 r. w stosunku do 2024 r. i wyniósł 82,31 %, a stosunek wsparcia w 2025r. do 2023r. wyniósł wzrost działań o 117,24%

Zakończono w 2025r. 140 procedur NK, a porównując z 2024 r. odnotowano 111 zakończonych procedur, a w 2023 r. 97 zakończonych procedur. Tak więc liczba zakończonych procedur NK także była większa niż w poprzednich latach, a wzrost zakończeń wyniósł w 2025r. 26,12%. Ponadto w 2025r. 98 osób wsparto specjalistyczną pomocą poza programem korekcyjno – edukacyjnym, w 2024r. 60 osób, a w 2023 r. było to 40 osób. W zakresie specjalistycznej pomocy także odnotowano wzrost w 2025r. w porównaniu do 2024r. zanotowano w wysokości 63,33 %, a porównując 2025r. do 2023r. wzrost wyniósł aż 145%.

Jak wskazują dane w 2025 r. objęto wsparciem większą ilość osób doznających przemocy domowej. Diagnoza wykazała, że procedury „ Niebieskie Karty” bardzo często są wszczynane wśród rodzin, które dotąd nie korzystały z pomocy ośrodka i mają stabilną sytuację zawodową i mieszkaniową. Znaczna część procedur jest wszczynana wśród mieszkańców domów jednorodzinnych.

Kto wszczyna najwięcej NK?

Diagnoza wykazała, że w 2023 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 147 procedur „Niebieskie Karty” cz. „A”, uruchomionych przez: funkcjonariuszy policji w 113 przypadkach; przez pracowników socjalnych w 30 przypadkach; przez przedstawicieli oświaty 4 przypadkach. Rok 2024 przyniósł wzrost wszczęcia procedur szczególnie przez oświatę. Wynika to z wprowadzenia tzw. „ustawy Kamilkowej”. W 2024 r. uruchomiono NK przez Oświatę w 31 przypadkach, przez ochronę zdrowia w 2 przypadkach, przez MKRPA w 2 przypadkach, przez KMP w 127 przypadkach, a przez MOPS w 40 przypadkach. Prócz Oświaty pozostałe instytucje

wszczynały na podobnym poziomie. Jednak rok 2025 okazał się rekordowym w porównaniu z poprzednimi 2024r. i 2023r., gdyż do Zespołu wpłynęło łącznie 223 NK cz. A uruchomionych przez: funkcjonariuszy policji w 163 przypadkach; przez pracowników socjalnych w 43 przypadkach; przez przedstawicieli oświaty 15 przypadkach, 1 przez przedstawiciela ochrony zdrowia, 1 przez członka MKRPA w Kaliszu.

Mimo uruchomionych przepisów wprowadzające w szkołach standardy ochrony małoletnich w 2025r. wpłynęło mniej wszczętych NK w porównaniu z 2024r. Nastąpił spadek o 51% wszczętych procedur NK przez oświatę.

Jaka jest skala przemocy wobec dzieci i nastolatków w Kaliszu odnotowana w 2023 r. i w 2024 i 2025 r ?

Ustalono, że większość dzieci i nastolatków doświadczyła w swoim życiu choć raz przemocy lub zaniedbania. W roku tj. 2023 r. badanie wskazało na 55 dzieci bezpośrednio wskazanych w NK cz. A jako ODP, a łącznie 111 dzieci, które były świadkami. W poprzedzającym 2024 r. w większej ilości wskazano na dzieci jako osoby doznające przemocy, gdyż było to 151 dzieci bezpośrednio wskazanych w NK jako ODP. Jednak rok 2025 przyniósł jeszcze większą liczbę ujawnień stosowania przemocy wobec dzieci, gdyż zanotowano 162 przypadki. Tak więc zanotowano wzrost przemocy wobec dzieci wskazanych bezpośrednio jako osoby doznające przemocy w ilości 7,28% w stosunku do ubiegłego roku.

Jakiej przemocy doświadczają dzieci i nastolatki?

Najczęściej zgłaszanymi formami przemocy w 2023 r. i w 2024 r. były przemoc fizyczna i psychiczna ze strony bliskiego dorosłego (45,95%). Rok 2025r. Nie przyniósł zmian i także uwidocznił najczęściej przemoc fizyczną i psychiczną.

Kto najczęściej doświadcza przemocy?

Dziewczęta częściej niż chłopcy deklarują, że doświadczyły przemocy ze strony bliskich dorosłych.

Zespół Interdyscyplinarny w Kaliszu

Po powołaniu Zespołu Interdyscyplinarnego na nowych zasadach, powoływano grupy diagnostyczno – pomocowe, których podstawowy skład to 2 osoby: pracownik socjalny MOPS i funkcjonariusz policji KMP. W 2025 r. często poszerzano grupy o psychologa, kuratora lub asystenta rodziny. Tak więc w grupie były najczęściej trzy lub cztery osoby. Takich poszerzonych grup odnotowano 96.

Podczas prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” w 2023 r. zostało sporządzonych: 83 formularzy NK C z osobą doznającą przemocy i 56 formularzy Niebieska Karta cz. D z osobą stosującą przemoc domową. W 2024 r. formularzy NK cz. C wypełniono w 168 przypadkach, a NK D wypełniono w 101 procedurach. **Rok 2025 przyniósł 111 wypełnionych formularzy NK cz. C oraz 128 NK cz. D.**

Większa ilość ODP podjęła współpracę z grupą niż OSP. Objęto działaniami w 2025r. ODP w ilości 398 osób, w tym 201 kobiet, 35 mężczyzn i 162 dzieci.

W 2025r. odnotowano łącznie 252 osoby stosujące przemoc, co w porównaniu z 2024r. gdzie odnotowano ogółem **169 osób**, wskazuje na wzrost osób stosujących o **49,11 %**.

Zespół Interdyscyplinarny kierował wnioski do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa, do Sądu o wgląd w sytuację dziecka i do KMP o możliwości popełnienia przestępstwa, a także do Miejskiej Komisji Alkoholowej. Ponadto skierowano 4 sprawy do KMP w związku z popełnieniem wykroczenia zgodnie z art 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r.- Kodeks wykroczeń. Przewodniczący Zespołu był 18 razy wezwany na przesłuchania do KMP lub Sądu w charakterze świadka w związku z toczącymi się sprawami z uwagi na stosowanie przemocy domowej. Ponadto Zespół

Interdyscyplinarny przy prowadzeniu procedur „Niebieskie Karty” współpracował z innymi gminami 60 razy.

Przekazano informacje i dokumentację z prac grup diagnostyczno - pomocowych do organów właściwych w celu prowadzenia dalszego postępowania przygotowawczego w tym: 99 spraw do Wydziału Dochodzeniowo – Śledczego Komendy Miejskiej Policji w Kaliszu dotyczących znęcania lub uszkodzenia ciała bądź nękania, 78 spraw do Sądu Okręgowego i Rejonowego, 7 spraw przekazano do Prokuratury.

Główny specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej (samodzielne stanowisko)

I. Zadaniem głównego specjalisty jest dokonanie diagnozy sytuacji rodziny, w której występuje przemoc domowa, rozeznanie potrzeb rodziny, udzielanie specjalistycznej pomocy, wsparcia emocjonalnego, wspieranie i towarzyszenie podopiecznym w podejmowaniu i realizowaniu zaplanowanych przez nich działań, zmierzających do zatrzymania przemocy domowej, udzielanie poradnictwa w zakresie prawa rodzinnego, karnego, cywilnego, również z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej, pomoc w sporządzaniu różnych pism urzędowych i procesowych, edukacji na temat zjawiska przemocy.

II. Specjalistyczna pomoc i wsparcie dla osób doznających, stosujących przemoc domową a także osób będących w stanie kryzysu

W roku 2025 główny specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej udzielił pomocy i wsparcia łącznie 180 razy 53 osobom.

Ilość osób korzystających z pomocy i wsparcia głównego specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy domowej w 2025 i 2024 roku

	2025		2024	
	ilość osób	ilość konsultacji/ ilość godzin	ilość osób	Ilość konsultacji
Osoby doznające przemocy w rodzinie	30	100 konsultacji/ 191 godz.	35	131 208 godz.
Osoby będące w stanie kryzysu (w tym z powodu przemocy)	15	48 konsultacji / 93 godz.	6	7 11 godz.
Osoby stosujące przemoc w rodzinie	8	32 konsultacje/ 55 godz.	8	42 58 godz.
Razem	53	180 konsultacji/ 339 godz.	49	180 270 godz.

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że znacząco zwiększyła się ilość osób korzystających ze specjalistycznej pomocy, będących w stanie kryzysu.

Osoby korzystające ze specjalistycznej pomocy to głównie osoby doznające przemocy domowej, stosujące przemoc oraz osoby będące w kryzysach sytuacyjnych i emocjonalnych. W 2025 roku

osoby zgłaszały się najczęściej z własnej inicjatywy, były też kierowane przez asystentki rodziny oraz przez przedstawicieli innych instytucji, w tym kuratorów zawodowych i społecznych, przedstawicieli oświaty. Specjalistyczne konsultacje miały charakter indywidualny. Odbływały się w kontakcie osobistym, sporadycznie w kontakcie telefonicznym.

Podejmowane wspólnie z klientami działania, zmierzające do zmiany sytuacji w rodzinie dotkniętej przemocą domową polegały na udzieleniu pomocy i wsparciu w zależności od zgłaszanego problemu. Terapia prowadzona metodą TSR.

Konsultacje obejmowały:

- edukację z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- ochronę prawną małoletnich dzieci przed przemocą ze strony najbliższych a także osób dorosłych doznających przemocy domowej,
- edukację na temat procedury "Niebieskie Karty",
- przeciwdziałanie przemocy wobec osoby przewlekle chorej i starszej,
- opracowanie planu bezpieczeństwa,
- opracowanie planu pomocy i kolejnych działań,
- rozpoznawanie różnic pomiędzy konfliktem, agresją a przemocą domową,
- edukowanie na temat komunikacji bez przemocy (porozumienie bez przemocy),
- uzależnienia od alkoholu i/lub innych środków psychoaktywnych a występowanie przemocy domowej,

III. Standardy Ochrony Małoletnich

Główny specjalista koordynował pracę zespołu nad opracowaniem i wdrożeniem Standardów Ochrony Małoletnich Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu. Prowadził szkolenie dla pracowników, dotyczące przestrzegania i realizowania Standardów przez cały personel Ośrodka.

IV. Ogólnopolska Kampania Dzieciństwo bez Przemocy

- Prezydent Miasta Kalisza przyłączając się do wskazań MOPS w Kaliszu jako jednostkę inicjującą i prowadzącą wszelkie działania w ramach Kampanii i wskazał głównego specjalistę ds. przeciwdziałania przemocy jako lokalnego koordynatora tej kampanii.

W ramach kampanii zostały podjęte działania przez:

- 1) Urząd Miasta w Kaliszu:
- 2) MOPS w Kaliszu:
- 3) Social media
- 4) Media lokalne
- 5) Szkoły podstawowe i średnie w Kaliszu
- 6) Fundacja Zielony Domek:
- 7) Stowarzyszenie Multi Art w "Domu Sąsiedzkim"
- 8) Dom Dziecka w Kaliszu:
- 9) Oświetlenie czerwonym światłem na terenie Miasta Kalisza w dniu zakończenia Kampanii tj. 19 listopada o godz. 17.00
- 10) W dzień kończący Ogólnopolską Kampanię tj. 19 listopada, odbyła się konferencja "Dom pod napięciem - przeMOC - poMOC - wyprawa po MOC". Głównym organizatorem był Sąd Okręgowy i Rejonowy a współorganizatorami był Areszt Śledczy w Ostrowie Wlkp, oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu przy współpracy z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza. Konferencja poświęcona była wyzwaniom i dobrym praktykom w pracy z rodziną dotkniętą przemocą. Skierowana była do przedstawicieli instytucji systemu pomocowego: pomocy społecznej, kurateli sądowej, służby więziennej. Podkreślała znaczenie interdyscyplinarnej współpracy, zwłaszcza w kontekście opieki nad dziećmi ale również ochrony osób doznających przemocy domowej i pracy z osobami stosującymi przemoc.

V. W ramach Międzynarodowej Kampanii 16 Dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na Płeć, główny specjalista kontynuował autorką kampanię " MOC Pluszowego Misia". Kampania ma na celu podniesienie społecznej świadomości na temat zjawiska przemocy domowej, o konieczności przeciwdziałania wszelkim rodzajom przemocy, o MOCY jaka jest w miłości, dobroci, przyjaźni, otwartości, po to by przyszłe pokolenia, młodzież, dzieci żyły w świecie wolnym od przemocy.

VI. Programy dla osób stosujących przemoc domową,

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował dwa programy, na które pozyskał środki finansowe z budżetu państwa, będące w dyspozycji wojewody

- 1) program korekcyjno - edukacyjny, w którym uczestniczyło 5 osób, zarówno w kontakcie indywidualnym jak i grupowym
- 2) program psychologiczno - terapeutyczny, w którym uczestniczyło 8 osób, zarówno w kontakcie indywidualnym jak i grupowym.

Główny specjalista był jednym z trenów obu programów, prowadzonych zgodnie z wytycznymi Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Wielkopolskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

VIII. Pomoc cudzoziemcom

Karta Polaka

W 2025 roku na terenie miasta Kalisza zamieszkiwały cztery rodziny (12 osób), które posiadały uprawnienia i korzystały ze świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka. Wojewoda Wielkopolski wydał trzy decyzje przyznające świadczenia pieniężne dla trzech rodzin, a Mazowiecki Urząd Wojewódzki wydał jedną decyzję przyznającą świadczenia pieniężne dla jednej rodziny. Osobom, które posiadają Kartę Polaka przysługuje świadczenie pieniężne przyznawane na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania na okres 9 miesięcy lub krócej w zależności od decyzji. Karta Polaka może być przyznana osobie, która deklaruje przynależność do narodu polskiego i spełnia przesłanki określone w ustawie o Karcie Polaka. Organem właściwym przyznania Karty Polaka jest konsul właściwy ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy. Wojewoda Wielkopolski przyznał środki pieniężne w wysokości **64 113,00 zł**, które zostały wypłacone w całości osobom uprawnionym.

Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

12 marca 2022 r., z mocą od 24 lutego 2022 r. weszła w życie ustawa „o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa”. Ustawa reguluje szereg kluczowych kwestii związanych z pobytem Ukraińców uciekających przed wojną oraz instrumentami pomocowymi, które ich dotyczą.

Zgodnie z art. 29. 1. Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W związku z powyższym w MOPS były realizowane zadania na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy na które składały się:

- **zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży** , na co wydatkowana była kwota 43.950,95zł. Pomocą zostało objętych 19 osób z czego 17 stanowiło młodzież w wieku szkolnym i 2 w wieku przedszkolnym;
- **zasilki stałe** , na które wydatkowano kwotę 119.406,61zł . Pomoc została wypłacona 12 osobom;
- **zasilki okresowe** , na które wydatkowano kwotę 6.785,70zł . Pomoc została wypłacona 5 osobom;
- **składka zdrowotna** , na którą wydatkowano kwotę 2.723,58zł . Pomocą objęto 9 osób.
- **zasilki celowe** , na które wydatkowano 2.000,00zł . Świadczenia zostały wypłacone 7 osobom.

Ochrona uzupełniająca

W 2025 roku na terenie Kalisza **objęto wsparciem 4 osoby**, które posiadały uprawnienia i korzystały ze świadczeń pieniężnych dla posiadaczy ochrony uzupełniającej. W 2025 roku kontynuowano wsparcie dla dwóch osób, które otrzymały decyzje o ochronie uzupełniającej w 2024 roku przyznając tym samym świadczenia pieniężne dla **2 rodzin, w tym 4 osób**. Byli to obywatele:

- 1 osoba z Uzbekistanu, w chwili wydania decyzji bez obywatelstwa (decyzja wydana na koniec 2024 roku, więc wszelkie świadczenia pieniężne wydatkowano w 2025 roku);
- 3 osoby z Ukrainy, w tym dwoje dzieci.

Osobom, które posiadają **status ochrony uzupełniającej przyznawanej przez Urząd do spraw cudzoziemców** przysługuje świadczenie pieniężne przyznawane na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny oraz opłaty mieszkaniowe na okres 12 miesięcy. Organem właściwym w sprawie przyznania ochrony uzupełniającej jest Urząd do spraw cudzoziemców, zaś Indywidualne Plany Integracji tworzy z cudzoziemcem, który okazał decyzję o przyznaniu ochrony uzupełniającej, PCPR lub MOPS w zależności od deklaracji miejsca zamieszkania cudzoziemca. Organem właściwym do przekazania środków na ww. świadczenie dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu jest Wojewoda Wielkopolski.

Wojewoda Wielkopolski przyznał środki pieniężne w 2025 roku w rozdziale 85231 §2110 na łączną kwotę **34 779,60 zł**, które zostały wypłacone w 2025 roku w całości przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu osobom uprawnionym.

IX. Klub Integracji Społecznej i Klub Senior+

Klub Integracji Społecznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej został utworzony w 2005 roku, zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym. Klub znajduje się w siedzibie Ośrodka przy ul. Granicznej 1 A, stąd też wiele osób korzysta ze wsparcia Klubu przy okazji pobytu w Ośrodku (np. poradnictwo, doradztwo zawodowe, uczestnictwo w grupach wsparcia, warsztatach, konsultacjach, spotkaniach okolicznościowych).

Klub Integracji Społecznej czynny jest od poniedziałku do piątku wg ustalonego harmonogramu zajęć. Zajęcia odbywają się zarówno w godzinach popołudniowych jak i popołudniowych. Głównym celem Klubu jest minimalizowanie zagrożeń związanych ze skutkami wykluczenia społecznego poprzez reintegrację społeczną i zawodową umożliwiającą powrót na otwarty rynek pracy. Klienci obejmowani są wsparciem indywidualnym i grupowym.

W 2025 roku z pomocy Klubu Integracji Społecznej skorzystało 396 osób. Na działalność Klubu Integracji Społecznej **wydatkowano kwotę 12.000 zł ze środków własnych miasta.**

W Klubie Integracji Społecznej odbywało się szereg działań adresowanych do podopiecznych MOPS m.in. **konsultacje dla osób uzależnionych oraz dla członków rodzin osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.**

Konsultacje i warsztaty były prowadzone przez certyfikowanych specjalistów terapii uzależnień. W sumie **w 94 spotkaniach brało udział 315 osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem.** Celem spotkań było przekazanie podstawowej wiedzy dotyczącej substancji psychoaktywnych, mechanizmów uzależnień, nawrotów do uzależnienia i sposobów radzenia sobie z nimi oraz wskazania instytucji działających na rzecz osób uzależnionych i ośrodków stacjonarnego leczenia uzależnień. Spotkania z osobami uzależnionymi od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, hazardu, leków oraz innych używek i substancji psychoaktywnych odbywały się w kontakcie indywidualnym i grupowym. Spotkania edukacyjne miały na celu podniesienie świadomości na temat problemu uzależnienia oraz wskazanie możliwości zmian postaw i zachowań, również poprzez utrzymanie abstynencji oraz redukcję ryzyka uzależnień. Efektem odbytych spotkań jest znaczny wzrost motywacji osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego w placówkach leczenia uzależnień. Wskazywano również członkom rodziny możliwości prawnych działań związanych z uzależnieniami. Spotkania odbywały się trzy razy w tygodniu w godzinach popołudniowych i popołudniowych.

Aktywizacja zawodowa

Klub Integracji Społecznej w roku 2025 organizował spotkania dla osób pozostających bez pracy i korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Podczas spotkań tej grupy osób na bieżąco przekazywane były informacje na temat aktualnych ofert pracy i szkoleń oraz możliwości sfinansowania kursów bądź uprawnień zawodowych osobom bezrobotnym. **Konsultacje indywidualne i spotkania grupowe dla osób długotrwale bezrobotnych,** odbywały się raz w tygodniu we wtorki. **Z pomocy skorzystało 65 osób.** Zajęcia miały na celu poznanie własnego potencjału zawodowego, poznanie sposobów skutecznej autoprezentacji, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej oraz tworzenie profesjonalnego CV oraz nauka sposobów poszukiwania ofert pracy. Ponadto tematem spotkań były także opinie na temat przebiegu **prac społecznie użytecznych** organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w jednostkach organizacyjnych Miasta Kalisza. **Wykonywanie prac społecznie użytecznych rozpoczęto 1 kwietnia 2025 r. a zakończono 30 września 2025 r.** Realizacja wydatków na wypłatę wynagrodzeń **dla 30 osób zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych** nastąpiła od 01.05.2025 r. Wydatek ogółem na realizację tego zadania wyniósł **31.171,76 zł.**

W 2025 roku do wykonywania prac społecznie użytecznych było przygotowanych **29 miejsc pracy w takich jednostkach organizacyjnych Miasta Kalisza jak:**

- Dom Pomocy Społecznej,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Tulipan”,
- Urząd Miasta Kalisza,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Szklono Przedszkolny Nr 1,
- Zespół Szklono Przedszkolny Nr 2,
- Szkoła Podstawowa Nr 10,
- II Liceum Ogólnokształcące,
- III Liceum Ogólnokształcące,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1,
- Centrum Opiekuńczo Mieszkalne,

- Straż Miejska.

Ponadto **jedna osoba bezrobotna wykonywała prace społecznie użyteczne w ramach wsparcia opiekuna osoby niepełnosprawnej** – członka rodziny w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 04.11.2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, opiekujących się osobą ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, posiadającą orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności. Do wykonywania tych prac zostały skierowane osoby zarejestrowane jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Ta forma aktywizacji oprócz zapewnienia uczestnikom możliwości uzyskania środków do życia umożliwia uczestnikom wejść na rynek pracy. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Kaliszu monitorował przebieg wykonywanych prac i na bieżąco wymieniał informacje związane z realizacją programu w ramach wzajemnej współpracy. Zorganizowano dla uczestników Klubu Integracji Społecznej okolicznościowe spotkania świąteczne Wielkanocne, Wigilijne i Noworoczne.

Organizowanie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne

Sąd Rejonowy w Kaliszu kieruje do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej **osoby skazane wyrokiem ograniczenia wolności do nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne**. Ta forma wykonywania kary ograniczenia wolności orzekana jest dla osób skazanych, w stosunku do których nie zachodzi konieczność odizolowania od społeczeństwa. Do wykonywania tej pracy **Sąd Rejonowy w Kaliszu w roku 2025 skierował 98 osób**. Osoby skazane świadczą nieodpłatnie prace porządkowe na terenie i w obiektach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach odbywanej kary orzeczonej wyrokiem Sądu.

„Klub Senior+”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu pozyskał w 2021 roku z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej dofinansowanie na zadanie realizowane w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 edycja 2021 Moduł I „Utworzenie i/lub wyposażenie ośrodka „Senior+”. W 2025 roku Klub Senior+ kontynuował swoją działalność, a z zajęć organizowanych w Klubie skorzystało 12 osób (zgodnie z wytycznymi Programu pn. „Senior+”), lecz ogólna liczba uczestników klubu czasami jest większa z uwagi na duże zainteresowanie Seniorów. Otwarcie Klubu Senior+ nastąpiło 29.12.2021 r., a spotkania i zajęcia prowadzone były przez cały 2024 rok i koordynowane były przez dwóch pracowników MOPS. Głównym celem Klubu Senior+ jest aktywizacja społeczna, integracja i włączanie społeczne osób starszych do społeczności lokalnej oraz organizacja wspólnego spędzania czasu wolnego przez Seniorów, ponadto ważne jest zapobieganie poczuciu osamotnienia oraz ćwiczenie pamięci i rozwój umiejętności manualnych osób starszych. Spotkania są zarówno cykliczne, jak i stałe – tematyczne oraz inne związane z wydarzeniami kulturalnymi, sportowymi i edukacyjnymi w mieście Kalisz. W Klubie organizowane są zajęcia edukacyjne, profilaktyczne, ruchowe, rekreacyjne, kulturalne, a także prelekcje, odczyty, wycieczki, wizyty studyjne, imprezy okolicznościowe, spotkania integracyjne, sportowe i kulturalne. Pracownicy Klubu organizują warsztaty kulinarne, rękodzieła, muzyczne, wokalne, informatyczne czy literackie (prezentowanie wierszy autorstwa Uczestników).

X. Pozyskiwanie środków na dodatkowe zadania realizowane w 2025 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu

Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025”

Miasto Kalisz otrzymało środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem niepełnosprawności lub osobami dorosłymi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniem równoważnym. **W ramach opieki wytchnieniowej w formie dziennej możliwe było wsparcie 32 członków rodzin osób z niepełnosprawnościami (17 osób dorosłych oraz 8 dzieci)** poprzez usługę opiekunów, którzy pomogli im w codziennych obowiązkach lub zapewnili im czasowe zastępstwo w opiece nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. Czas, który zyskali członkowie rodzin osób z niepełnosprawnościami mogli przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw osobistych, urzędowych, etc. Jest to bardzo ważny aspekt usługi wytchnieniowej dla opiekunów sprawujących, nierzadko, całodobowo opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami, co znacznie obciąża ich kondycję psychofizyczną. Opieka wytchnieniowa realizowana była jako opieka dzienna sprawowana w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Usługę świadczyły osoby, posiadające odpowiednie kwalifikacje lub wskazane przez członków rodzin, jako odpowiednio do tego przygotowane.

W ramach opieki wytchnieniowej w formie całodobowej wsparciem objęto 7 osób, w tym 1 dziecko i 6 osób dorosłych. Wsparcie w postaci opieki całodobowej wykonano poprzez zlecenie usług opieki wytchnieniowej w postaci 14 dniowego "turnusu" dla osoby z niepełnosprawnościami w innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu lub realizatora Programu, spełniającym kryteria dostępności, o których mowa w ustawie z dnia z 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411 z późn. zm.).

Zgodnie z umową otrzymaliśmy 265.353,00zł (w tym 226.550,00 zł na zatrudnienie opiekunów w ramach opieki dziennej oraz 33.600,00 zł na zapewnienie usługi całodobowej a także 5.203,00 zł na obsługę programu). **Wydatkowaliśmy kwotę łączną: 261.020,89 zł** (w tym opieka dzienna: 223.982,83zł, całodobowa: 31.920,00 zł oraz koszt obsługi programu 5.118,06 zł). Zwróciliśmy łącznie 6.790,97 zł, w tym z niewykorzystanej dotacji w wysokości 4.332,11 zł (w tym z opieki dziennej: 2.567,17 zł, całodobowej: 1.680,00 zł oraz obsługi programu: 84,94 zł) oraz odsetki bankowe w wysokości 2.458,86 zł.

Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2025”

Miasto Kalisz otrzymało środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego na realizację w 2025 roku usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub z orzeczeniem równoważnym do wyżej wymienionych oraz dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Zgodnie z umową nr 36/2025/AOOzN Wojewoda Wielkopolski przekazał dotację w łącznej kwocie 1 689 598,00 zł na realizację zadań określonych w Programie, tj.: możliwość skorzystania

przez osoby z niepełnosprawnością z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, stymulowanie osoby z niepełnosprawnością do podejmowania aktywności i umożliwienie prawa do niezależnego życia, przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność i umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy sportowych, wspieranie niepełnosprawnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Zatrudniono **78 asystentów osób niepełnosprawnych, którzy mieli pod opieką 100 osób**, z czego 44 osoby posiadały znaczny stopień niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 47 osób posiadało znaczny stopień niepełnosprawności, 2 osoby miały niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym sprzężonym, a 3 osoby miały niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym oraz 4 dzieci w wieku do 16 r.ż. Realizację programu rozpoczęto w styczniu 2025 roku a zakończono w grudniu 2025 roku, **zrealizowano 33 941,5 godzin usług asystenckich**. Środki pozyskane w ramach programu wydatkowano na koszty związane z: godzinami usług asystenckich, ubezpieczenie asystenta, koszty dojazdu własnym/innym środkiem transportu, koszty zakupu biletów na wydarzenia kulturalne dla asystenta oraz obsługę programu. Na ten cel **wydano 1 687 788,62 zł**. Podmiotem realizującym Program był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w roku 2024 realizował program „**Korpus Wsparcia Seniorów**” organizowanego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w ramach środków z budżetu państwa. Adresatami programu byli seniorzy w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia, zgłaszające się zarówno przez ogólnopolską infolinię, jak również bezpośrednio do ośrodka pomocy społecznej. Program był realizowany w podziale na dwa moduły.

Moduł I w postaci zapewnienia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich seniorom w wieku 60 lat i więcej na terenie miasta Kalisza. Usługi sąsiedzkie obejmowały, zgodnie z zapisami programu pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Gmina realizowała program poprzez rekrutację potencjalnych uczestników przez wypełnienie dokumentów rekrutacyjnych, następnie przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydanie decyzji administracyjnej dot. otrzymania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich w ramach programu pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025. Weryfikowano opiekunów, zapewniono szkolenia z pierwszej pomocy osobom nie posiadającym takich umiejętności. **W ramach modułu I ze wsparcia skorzystało łącznie 27 osób**, (wszystkie posiadały orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym bądź umiarkowanym) w tym wymiar godzin wsparcia został dostosowany do indywidualnej sytuacji uczestnika programu po rodzinnym wywiadzie środowiskowym, od 2 godzin/ tydzień do maksymalnie 7 godzin/ tydzień. W pojedynczych przypadkach zwiększano bądź zmniejszano liczbę godzin na tydzień przyznanego wsparcia, ponieważ godziny były albo niewykorzystywane albo był ich za mało (w przypadku osób, które w pierwszej decyzji administracyjnej otrzymali mniej niż 7 godzin/tydzień). Dzięki zaoszczędzonym środkom zwiększono liczbę osób objętych wsparciem. Opiekunowie otrzymywali 35,06 zł brutto za godzinę pracy.

Moduł II realizowany przez podmiot zewnętrzny, w ramach którego opłacaliśmy abonament za usługę obsługi systemu dla opasek bezpieczeństwa, w tym od stycznia do grudnia za maksymalnie 115 szt. opasek. Ilość obsługiwanych opasek zmniejszyła się z 121 do 115 w stosunku do obecnej sytuacji, ponieważ 11 szt. zaginęło ze względu na to, że uczestnicy programu, którzy zmarli byli osobami samotnymi i pracownicy socjalni nie mogli odzyskać opasek bezpieczeństwa od rodziny. W niektórych przypadkach opaski zostały po prostu zgubione przez osoby starsze, nieświadome odpowiedzialności za posiadany sprzęt ze względu np. na nasilenie objawów choroby. **Ilość osób, które skorzystały ze wsparcia – 124 osoby.**

Program przyczynił się do wsparcia gminy w zapewnieniu ww. usług wsparcia dla osób powyżej 60 roku życia na terenie miasta Kalisza. Wśród osób korzystających z programu nastąpiła poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania poprzez realizację w/w form wsparcia a szczególnie dzięki dostępowi do „opieki na odległość”.

Całkowita wartość programu wyniosła 163.702,02 zł, w tym Moduł I łącznie 116.768,09 zł, Moduł II łącznie 46.933,93 zł. **Dofinansowanie łącznie wyniosło 126.466,51 zł,** w tym Moduł I – 92.816,63 zł, Moduł II – 33.649,88 zł. **Wkład własny łącznie 37.235,51 zł,** w tym w podziale na moduły wyniósł odpowiednio: Moduł I – 23.951,46 zł, Moduł II – 13.284,05 zł. Zwróciliśmy kwotę niewykorzystanej dotacji w wysokości 2.950,49 zł, w tym niewykorzystanej dotacji z Modułu I: 2.949,37 zł, z Modułu II: 1,12 zł. Zwrócono także narosłe odsetki w wysokości 786,65 zł.

„Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim”

Miasto Kalisz a jako realizator Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu na mocy umowy partnerskiej z dnia 27.10.2023 r. oraz decyzji o dofinansowaniu przyjętej Uchwałą nr 7442/2023 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 09.11.2023 r jest jednym z Partnerów projektu pn. „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” wraz z siedmioma powiatami subregionu kaliskiego. **Liderem Projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu. Projekt realizowany jest w ramach Priorytetu 6: Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+), Działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.**

Całkowita wartość projektu dla wszystkich Partnerów wynosi: 20.589.381,98 zł, w tym dofinansowanie w wysokości 19.559.912,88 zł, co stanowi 95,00 % całkowitej wartości projektu. Dofinansowanie występuje w podziale na środki z Unii Europejskiej w wysokości 14.412.567,38 zł oraz z Budżetu Państwa w kwocie 5.147.345,50 zł. Przewidziany wkład własny wynosi łącznie dla wszystkich Partnerów 1.029.469,10 zł, co stanowi 5,00 % całkowitej kwoty projektu.

Całkowita wartość projektu dla Miasta Kalisza w okresie od 01.01.2024 roku do 30.06.2029 roku to: 4.694.483,45 zł, w tym kwota dofinansowania to 4.459.759,28 zł, co stanowi 95,00 % w tym z UE: 3.286.140,18 zł z BP: 1.173.619,10 zł. Zaplanowany wkład własny stanowią świadczenia na rzecz usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w wysokości 234.724,17 zł, co stanowi 5,00 % wartości całkowitej projektu.

Celem projektu jest zwiększenie dostępności i poszerzenie zakresu usług wspierających dla 777 osób tj. dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej (PZ) oraz pogłębienie/poszerzenie współpracy w ramach 8 powiatowych systemów pieczy zastępczej i ich 80 pracowników realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w okresie od 1.10.2023 r. do 30.06.2029 r. Projekt realizowany będzie w podregionie kaliskim tj. mieście Kalisz i w powiatach: jarocińskim, pleszewskim, krotoszyńskim, ostrowskim, ostrzeszowskim, kępieńskim, kaliskim.

Wsparcie dla osób przebywających w systemie pieczy zastępczej (dzieci, młodzież i opiekunowie) w Kaliszu w 2025 roku obejmowało:

- diagnozy psychofizyczne pogłębione dla 35 dzieci wraz ze zwrotem kosztów dojazdu do specjalisty,
- usługi kompensujące opóźnienia: wsparcie FAS dla dzieci i opiekunów,
- usługi kompensujące opóźnienia: neuromodulacja – terapia mikropolarizacji dla 27 dzieci, 279 godzin terapeutycznych,
- usługi kompensujące opóźnienia: korepetycje grupowe dla 15 dzieci z domów dziecka z terenu Kalisza oraz korepetycje indywidualne z języka angielskiego dla 32 dzieci i wychowanków,
- warsztaty dla 10 wychowanków z zakresu „Przygotowania do dorosłości” (warsztaty z zakresu asertywności, komunikacji, samoobrony, konfliktu i stresu),
- wyposażenie mieszkania treningowego przy ul. Zamkowej,
- dwa wyjazdy integracyjno-edukacyjne dla ok. 103 osób (dzieci z opiekunami),
- zajęcia warsztatowe dla opiekunów podczas wyjazdów integracyjno-edukacyjnych,
- zajęcia warsztatowe dla dzieci podczas wyjazdów integracyjno-edukacyjnych,
- trzydniowy wyjazd integracyjny do Wrocławia dla 9 usamodzielniających się wychowanków,
- konferencja pn. „Akademia Rodzicielstwa Zastępczego” – edycja II, w której łącznie wzięło udział 185 osób. W części wykładowej udział wzięło 70 opiekunów zastępczych, a dla młodszych uczestników zorganizowano festyn podczas którego dostępne były takie atrakcje jak: zabawa z animatorem, dmuchańce, malowanie twarzy, występy artystyczne, loteria fantowa, warsztaty inteligencji emocjonalnej. Wszyscy uczestnicy mogli skorzystać z poczęstunku w postaci przekąsek i grilla,
- spotkanie wielkanocne w kwietniu dla dzieci, opiekunów, wychowanków – animacje, gry i zabawy, warsztaty grupowe integrujące,
- wsparcie w postaci voucherów na kurs prawo jazdy 9 dorosłych wychowanków,
- warsztaty wychowawcze dla ok. 14 opiekunów,
- spotkania grupowe z dziećmi, wspólne animacje, gry edukacyjne– 23 dzieci podczas gdy ich opiekunowie brali udział w warsztatach wychowawczych,
- warsztaty kulinarne dla 25 dzieci i 18 opiekunów oraz 10 wychowanków,
- cykliczne spotkania grupy wsparcia dla osób pełniących funkcje rodziny zastępczej – 13 spotkań, w których udział wzięło łącznie 53 osoby,
- zorganizowano wydarzenie „Przegląd Talentów - Małe Gwiazdy Wielkich Serc” dla ok. 200 osób dzieci, wychowanków, opiekunów, rodzin związanych z rodzinną pieczą zastępczą w Kaliszu.

W ramach projektu ponosimy także koszty zatrudnienia 2 pracowników (1,5 etatu) oraz dodatków do wynagrodzenia dla pracowników Działu Pieczy Zastępczej. Dodatkowo w ramach projektu wypracowujemy koszty pośrednie, które stanowią 10% kosztów bezpośrednich rozliczanych z projektu.

Łącznie wydano 768.733,54 zł w 2025 roku, w tym dofinansowanie 723.952,54 zł oraz 44.781,00 zł wkładu własnego, na który składają się świadczenia na kontynuowanie nauki dla wychowanków.

Program Asystent Rodziny w 2025 roku - realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W 2025 Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłosiło Program Asystent Rodziny w 2025 r., którego celem było przyznanie asystentom rodziny, którzy spełnili warunki określone w Programie dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 200 zł brutto miesięcznie i dofinansowanie kosztów wynagrodzeń asystentów rodziny do 30% za okres styczeń - grudzień 2025 roku. **Kwota otrzymanych środków to 172 055,76 zł, wykorzystano 171 994,64 zł.**

Program pn. Wsparcie powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał z Funduszu Pracy środki w wysokości 154 400,00 zł. Wykorzystano kwotę w wysokości 124 039,33 zł, pozostałą kwotę – 30 360,67 zł zwrócono Środki wykorzystane zostały na dofinansowanie dodatków do wynagrodzeń wraz z pochodnymi za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzin prowadzących rodzinne domy dziecka od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku.

„Mieszkania treningowe dla osób z ograniczoną sprawnością w Wielkopolsce”

W dniu 23.07.2025 r. podpisano umowę nr 345/2025 o przyznaniu pomocy finansowej w formie dotacji celowej. W dniu 25.07.2025 r. podpisano porozumienie w sprawie wykonania modernizacji/adaptacji lokalu mieszkaniowego zasobu gminy z dofinansowaniem zadania z dotacji celowej Samorządu Województwa wielkopolskiego – Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu na realizację zadania pn. „Mieszkania treningowe dla osób z ograniczoną sprawnością w Wielkopolsce 2025-2026” pomiędzy MOPS w Kaliszu a Miejskim Zarządem Budynków Mieszkalnych w Kaliszu. MZBM wykonał zadania dot. opracowania dokumentów niezbędnych do wszczęcia postępowania w tym SWZ, projektu umowy, formularzy w tym formularza oferty, zaproponowanie kryteriów oceny ofert zgodnych z przepisami ustawy PZP, wszczęcie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia, powołanie komisji przetargowej, otwarcie ocen i ich ocena, wybór wykonawcy zamówienia, sporządzanie protokołów z postępowania, sporządzenie umowy z Wykonawcą, sporządzenie ogłoszenia o wyniku postępowania oraz wykonania umowy. Wsparcie MZBM spowodowało, że od 01.08.2025 r. rozpoczęto pracę nad dokumentami przetargowymi dot. wykonania adaptacji/ modernizacji mieszkania przy ul. Majkowska 6/4 w Kaliszu. We wrześniu ogłoszono przetarg dot. modernizacji ww. mieszkania. W dniu 21.10.2025 r. podpisano umowę z wybranym Wykonawcą z terminem realizacji robót do 05.12.2025 r. W dniu 12.12.2025 r. podpisano protokół końcowy odbioru prac, stwierdzający wykonanie prac zleconych należycie, bez uwag. Dodatkowo zlecono Wykonawcy zadanie wcześniej niezaplanowane w przetargu – zakupiono i zainstalowano lampy sufitowe, dzięki czemu wykorzystano pełną dotację na 2025 r. w wysokości 300.000,00 zł. **Jednocześnie w okresie od 19.11.2025 r. do 14.12.2025 r. ROPS w Poznaniu przeprowadził szkolenia dla kadry - 7 pracowników skierowanych do pracy w mieszkaniu treningowym dla osób w spektrum autyzmu. W okresie od dnia podpisania umowy do 31.12.2025 roku dokonano modernizacji/adaptacji mieszkania przy ul. Majkowskiej 6/4 na cele mieszkaniowe dla osób w spektrum autyzmu zgodnie z modelem w Kaliszu oraz dokonano promocji mieszkalnictwa treningowego dzięki rozpowszechnieniu informacji o realizacji projektu.**

Łącznie wydatkowano 300.000,00 zł w 2025 roku, w tym całość była dofinansowana ze środków dotacji celowej.

Rządowe programy: „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”; „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”; „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024–2027”

Jednostki organizacyjne Miasta Kalisza: Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu; Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Kaliszu; Środowiskowy Dom Samopomocy Tulipan; Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu; Dom Dziecka nr 1, 2, 3 w Kaliszu; Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu przystąpiły do realizacji zadań określonych w rządowych programach „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”; „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”; „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024–2027”.

Łączna ilość osób uczestniczących w projektach:

- MOPS Kalisz - 132 osoby,
- Rodziny zastępcze zawodowe – 6 osób,
- Rodzinne Domy Dziecka – 8 osób,
- DPS – 147 osób,
- ŚDS Tulipan – 25 osób,
- COM – 20 osób,
- DDPS w Kaliszu – 13 osób,
- Dom Dziecka nr 1, 2, 3 – 35 osób

Programy rządowe finansowane ze środków budżetu państwa oraz Funduszu Pracy w 2025 roku:

1. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”, finansowany z budżetu państwa. Całkowita wartość projektu i kwota dofinansowania wydatkowania z budżetu państwa wyniosła 3.703.309,11zł. Środki przekazano na podstawie umowy nr PS-II.54.dodatek/G/ps/2024 z 30 września 2024. Adresatami programu byli: pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Mieście Kaliszu (pracownicy Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu, pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy „Tulipan”, pracownicy Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Kaliszu oraz pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu). Czas realizacji programu od 01.01.2025 do 31.12.2025 roku.

2. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024- 2027” finansowany z budżetu państwa. Całkowita wartość projektu i kwota dofinansowania z budżetu państwa 627.183,75zł. Adresatami programu byli: pracownicy jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w Mieście Kaliszu (pracownicy Domu Dziecka nr 1,2,3 w Kaliszu oraz pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu- DPZ oraz koordynatorzy pieczy zastępczej). Czas realizacji programu 01.01.2025 – 31.12.2025 rok.

3. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027” finansowany z budżetu państwa. Całkowita wartość projektu i kwota dofinansowania z budżetu państwa 109.734,31zł. Adresatami programu byli: pracownicy jednostek organizacyjnych jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w Mieście

Kaliszu (pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu – Asystenci). Czas realizacji programu 01.01.2025 – 31.12.2025 roku.

4. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024- 2027” ze środków Funduszu Pracy. Całkowita wartość projektu 192.463,20 zł i kwota dofinansowania wydatkowana ze środków Funduszu Pracy 181.286,61zł. Adresatami programu były: osoby pełniące funkcję rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Czas realizacji programu od 01.01.2025 do 31.12.2025 roku.

XI. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W celu realizacji zadań pomocy społecznej Ustawa o pomocy społecznej upoważnia jednostki samorządu terytorialnego do tworzenia jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, które działają i realizują zadania w poszczególnych obszarach społecznych. W Kaliszu są to:

1. Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Kaliszu, ul. Żwirki i Wigury 10,
2. Dom Pomocy Społecznej, ul. Winiarska 26,
3. Dzienny Dom Pomocy Społecznej, ul. Cegielniana 6,
4. Centrum Wsparcia Seniora "Od nowa" ul. Winiarska 26
5. Środowiskowy Dom Samopomocy „Tulipan”, ul. Widok 77,
6. Dom Dziecka nr 1 i nr 2, ul. Skarszewska 3 oraz Dom Dziecka nr 3, ul. Prosta 1

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Graniczna 1, który z uwagi na to że Kalisz jest miastem na prawach powiatu realizuje również zadania powiatowego centrum pomocy społecznej.

1. Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Kaliszu

Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne w Kaliszu jest jednostką organizacyjną Miasta Kalisza, świadczącą usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dorosłym osobom z niepełnosprawnościami, które realizowane są w ramach pobytu dziennego i całodobowego.

Centrum przeznaczone jest dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, o których mowa w ustawie dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, poprzez zapewnienie usług zamieszkiwania w formie pobytu całodobowego lub pobytu dziennego.

Głównym celem działania Centrum jest stworzenie warunków do niezależnego życia i funkcjonowania dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, poprzez udostępnienie miejsc pobytu całodobowego i dziennego zapewniających usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dostosowane do potrzeb i możliwości mieszkańców Centrum, ukierunkowane na rozwój niezależnego, samodzielnego i godnego funkcjonowania poprzez stworzenie warunków sprzyjających autonomii bezpieczeństwa oraz aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym. Dla zapewnienia kompleksowej opieki mieszkańcom w Centrum zatrudniona jest kadra opiekuńczo-wspierająca i są to między innymi: opiekunowie, pielęgniarka, psycholog, terapeuci zajęciowi, fizjoterapeuci, którzy każdego dnia zapewniają wsparcie oraz pomoc osobom z niepełnosprawnościami. Średnie zatrudnienie w COM w Kaliszu w 2025r. wynosiło 17 etatów.

Centrum mieści się w parterowym budynku pozbawionym barier architektonicznych, zapewniającym osobom z niepełnosprawnościami dostęp do urządzeń higieniczno-sanitarnych i pomieszczeń socjalnych Centrum. Wyposażony jest w system monitorujący – alarmowy oraz przyzywowy, co czyni pobyt w Centrum w pełni bezpiecznym. Teren Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Kaliszu jest ogrodzony.

W ramach Modułu II Programu „Centra opiekuńczo – mieszkalne” - edycja 2019 – Miasto Kalisza pozyskało dofinansowanie z Funduszu Solidarnościowego w roku 2025 w wysokości 1.741.464,00 zł z czego wydatkowano 1.689.857,03 zł.

Miasto Kalisz w roku 2025 przeznaczyło środki własne na funkcjonowanie Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Kaliszu. Była to łączna kwota: 532.502,11 zł. Na powyższą kwotę składają się również dochody uiszczane przez mieszkańców za pobyt w COM w Kaliszu w wysokości 218.205,07zł. Powyższe środki zostały przeznaczone m.in. na wydatki związane z funkcjonowaniem Centrum tj. ubezpieczenia majątkowe, podatek od nieruchomości, niezbędne usługi w tym przeglądy budynku, przegląd gaśnic, przegląd kominiarski itp., zakup materiałów do prowadzenia terapii zajęciowej z mieszkańcami w tym artykuły spożywcze do prowadzenia zajęć kulinarnych, doposażenie sali rehabilitacyjnej w niezbędny sprzęt. Ponadto ze środków miasta pokryto wydatki związane z wynagrodzeniem kadry, ZFŚS czy opłaceniem usług informatycznych a także z zakupem środków czystości.

Opiekę i wsparcie w Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnym w Kaliszu w 2025 roku otrzymały 54 osoby z niepełnosprawnościami. Dla 2 mieszkańców realizowany został zakres usług w formie pobytu całodobowego z którego mieszkańcy korzystali przez 7 dni w tygodniu z pełnej infrastruktury COM oraz trzech posiłków dziennie. Dla 52 mieszkańców świadczone usługi w formie pobytu dziennego (z tej liczby 12 mieszkańców złożyło rezygnację, głównie ze względu na pogorszenie stanu zdrowia lub zgon). W ramach tej formy wsparcia mieszkańcy korzystali z pobytu w COM pięć dni w tygodniu (poniedziałek – piątek, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy) przez 8 godzin dziennie. W trakcie pobytu korzystali z przewidzianej dla mieszkańców infrastruktury COM oraz dwóch posiłków dziennie tj. śniadania i dwudaniowego obiadu, które zorganizowano w formie cateringu.

Wśród mieszkańców na koniec miesiąca grudnia 2025r. liczba osób posiadających znaczny stopień niepełnosprawności wynosiła 33 osoby natomiast 9 osób posiadało umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Decyzje kierujące do COM w Kaliszu wydawane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu. Mieszkańcy w 2025 r. ponosili częściową odpłatność za realizowane usługi w Centrum, zgodnie z Uchwałą Nr LX/855/2023 Rady Miasta Kaliszu z dnia 26 stycznia 2023r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności w Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnym w Kaliszu. W ciągu całego roku spośród mieszkańców korzystających z usług w COM 1 osoba była zwolniona z ponoszenia odpłatności za usługi świadczone w Centrum, ponieważ ze względu na długotrwałą chorobę i niepełnosprawność ponoszenie opłat za świadczone usługi stanowiłoby dla niej nadmierne obciążenie finansowe. **Łączna kwota wpłat od mieszkańców wyniosła w 2025 roku 218.205,07zł.**

2 Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu

Na terenie Kalisza funkcjonuje jeden Dom Pomocy Społecznej, który mieści się przy ul. Winiarskiej 26. Dom dysponuje 180 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych. Średnia wieku mieszkańca DPS w Kaliszu wynosi ponad 80,7 lat.

Spółród mieszkańców Domu Pomocy Społecznej (wg stanu na 31.12.2025 r.):

66 – podopiecznych to osoby leżące wymagające pomocy osób drugih,

74- mieszkańców porusza się przy pomocy osób drugih lub sprzętu rehabilitacyjnego,

37 - mieszkańców porusza się samodzielnie.

Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców. Organizacja domu, zakres i poziom świadczonych usług uwzględniają w szczególności wolność, intymność, godność, poczucie bezpieczeństwa oraz sprawność fizyczną i psychiczną zamieszkujących osób.

Dla swoich mieszkańców kaliski Dom Pomocy Społecznej organizuje wiele imprez okolicznościowych z okazji świąt np. Dzień Kobiet, Walentynki, Andrzejkę, Wigilia Bożego Narodzenia, imprez integracyjnych i kulturalno-oświatowych, np. udział w spektaklach teatralnych, czytanie klasyków literatury, koncerty, programy okolicznościowe oraz konferencje. Zapraszani są liczni goście związani z promocją zdrowia, szeroko rozumianej sztuki i rozrywki.

DPS w Kaliszu jest placówką otwartą na współpracę ze szkołami, uczelniami wyższymi. Dzieci i młodzież chętnie odwiedzają seniorów prezentując im swoje umiejętności.

W 2025 roku Wojewoda Wielkopolski przekazał dotację w kwocie 337.836,98 zł na utrzymanie mieszkańców przebywających w Domu Pomocy Społecznej na podstawie wcześniejszych przepisów.

W 2025 roku dochody Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu wyniosły 15.759.984,25 zł i pochodziły z tytułu odpłatności mieszkańców oraz dopłaty z gmin, z których osoby były skierowane w tym dopłata za mieszkańców Kalisza przekazywana przez MOPS Kalisz w wysokości 15.752.922,44 zł. Jest to placówka całodobowa zatrudniająca personel w wymiarze 130,625 etatów.

3. Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu

Dzienny Dom Pomocy Społecznej jest placówką dziennego pobytu dla osób, które ze względu na wiek, stan zdrowia, sytuację życiową oraz warunki rodzinne nie są w stanie w stopniu wystarczającym sprostać niektórym potrzebom życiowym i samodzielnie, prawidłowo funkcjonować w swoim środowisku. Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu dysponuje 110 miejscami.

Z usług świadczonych przez Dzienny Dom Pomocy Społecznej w 2025 roku skorzystały 122 osoby. Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu realizował zadania poprzez terapię zajęciową, działalność opiekuńczą, pracę socjalną, działalność rehabilitacyjną i terapeutyczną, a także zapewnienie posiłku/obiadu.

W 2025 roku dochody Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu wyniosły **523.827,19zł** wydatki **1.794.778,79zł**. Jest to preferowana, ze względów ekonomicznych, forma pomocy dla seniorów. Miesięczny koszt utrzymania jednej osoby wynosi **1.359,68zł** a przy uwzględnieniu odpłatności osób korzystających – niespełna **1.165,79zł**. Liczba zatrudnionego personelu wynosi **12 etatów**.

4. Centrum Wsparcia Seniora "Od nowa"

Dzienny Dom Pomocy Społecznej jest placówką dziennego pobytu dla osób, które ze względu na wiek, stan zdrowia, sytuację życiową oraz warunki rodzinne nie są w stanie w stopniu wystarczającym sprostać niektórym potrzebom życiowym i samodzielnie, prawidłowo funkcjonować w swoim środowisku. **Centrum Wsparcia Seniora "Od nowa" dysponuje 20 miejscami. W 2025 r. z pomocy Centrum Wsparcia Seniora "Od nowa" skorzystało 24 osób.**

Na realizację powyższego zadania ze środków budżetu Miasta Kalisza przekazano do Centrum Wsparcia Seniora "Od nowa" kwotę 235.421,46 zł.

5. Środowiskowy Dom Samopomocy „TULIPAN” w Kaliszu

Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Środowiskowy Dom Samopomocy „Tulipan” w Kaliszu jest placówką dziennego pobytu dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, a także osób, których specyficzne zaburzenia rozwojowe uniemożliwiają pobyt w innego rodzaju placówkach. Osobom tym zapewnia się podstawowe świadczenia opiekuńczo - wychowawcze, rekreacyjne, rehabilitacyjne, a także umożliwia spożywanie gorącego posiłku. **W 2025 roku z pomocy Środowiskowego Domu Samopomocy „Tulipan” w Kaliszu skorzystało 52 osoby.**

W Ośrodku funkcjonuje 5 grup, do których są przydzielane osoby ze względu na ich potrzeby psychofizyczne.

Funkcjonowanie ŚDS „Tulipan” w Kaliszu jest zadaniem zleconym przez administrację rządową. Wojewoda Wielkopolski w 2025 roku przekazał na działalność ŚDS dotację w wysokości 1.738.361,50 zł to jest 2.929,00 zł na jednego uczestnika. Miasto Kalisz dodatkowo dofinansowało ŚDS w wysokości 580.528,00 zł to jest 1.075,88 zł na jednego uczestnika. Łączne wydatki ŚDS „Tulipan” wyniosły 3.104.629,71 zł. Liczba miejsc w ŚDS „Tulipan” wynosi 50. Liczba etatów wynosi 19,75.

6. Domy Dziecka w Kaliszu

Dom Dziecka w Kaliszu to placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego. Do dnia 31.12.2020 r. placówka znajdująca się przy ul. Skarszewskiej 3 przeznaczona była dla 30 dzieci, natomiast Filia Domu Dziecka znajdująca się w bloku przy ul. Prostej 4/1 przeznaczona była dla 10 dzieci (łącznie 40 miejsc).

Z dniem 01.01.2021 r. decyzjami Wojewody Wielkopolskiego Dom Dziecka w Kaliszu przekształcił się w trzy odrębne placówki, tj.:

- Dom Dziecka nr 1 z siedzibą w Kaliszu przy ul. Skarszewskiej 3/1 z liczbą miejsc 14,
- Dom Dziecka nr 2 z siedzibą w Kaliszu przy ul. Skarszewskiej 3/2 z liczbą miejsc 14 oraz
- Dom Dziecka nr 3 z siedzibą w Kaliszu przy ul. Prostej 4/1 z liczbą miejsc 10.

Domy Dziecka w Kaliszu są placówkami całodobowymi. Liczba etatów placówkach wynosi 31,2, tj.: w Domu Dziecka nr 1 liczba etatów wynosi 19,7 w Domu Dziecka nr 2 liczba etatów wynosi 6,5, a w Domu Dziecka nr 3 liczba etatów wynosi 5.

W 2025 roku średnio miesięcznie w placówkach przebywało 38 dzieci. Na przestrzeni roku 2025 miało miejsce 6 nowych przyjęć:

- w Domu Dziecka nr 1 - 5 nowych wychowanków,
- w Domu Dziecka nr 2 – 1 nowa wychowanka,

- w Domu Dziecka nr 3 – nie przyjęto nowych wychowanków

Łącznie placówki opuściło 6 wychowanków:

- Dom Dziecka nr 1 opuściło 5 wychowanków, którzy usamodzielnili się na własną prośbę,

- Dom Dziecka nr 2 opuściła 1 wychowanka, która usamodzielniała się na własną prośbę i po ukończeniu 18 r.ż. została wypisana z Ewidencji Wychowanków Domu Dziecka nr 2 w Kaliszu. W roku 2025 żaden wychowanek nie opuścił Domu Dziecka nr 3 .

Miesięczny koszt utrzymania wychowanka w 2025 roku wynosił:

- Dom Dziecka nr 1: 8.603,08 zł

- Dom Dziecka nr 2: 8.336,75 zł

- Dom Dziecka nr 3: 8.206,33 zł

XII. Spis tabel

Spis tabel

Formy pomocy i wysokość dofinansowania dla osób niepełnosprawnych w roku 2024 w ramach środków PFRON.....	6
Ilość osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej.....	11
Rodzaje i wysokość wypłaconych zasiłków w 2024 roku.....	11
Wysokość środków własnych miasta Kalisza i wysokość dotacji Wojewody Wielkopolskiego w finansowaniu zasiłków i pomocy w naturze.....	12
Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w 2024 roku.....	14
Stopa bezrobocia w Kaliszu, Wielkopolsce i w Polce w 2023 i 2024 roku.....	16
Bezdomność na terenie miasta Kalisza.....	18
Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2023 i 2024 wraz z kosztem usług.....	21
Wydatki na usługi opiekuńcze w okresie od I do XII 2024 roku.....	21
Świadczenie usług opiekuńczych w 2024 roku w podziale na instytucje świadczące usługi.....	21
Odpłatność za usługi opiekuńcze od I do VI 2024 roku dla osoby samotnie gospodarującej.....	22
Odpłatność za usługi opiekuńcze od VII do XII 2024 roku dla osoby samotnie gospodarującej.....	22
Odpłatność za usługi opiekuńcze od I do VI 2024 roku dla osoby w rodzinie.....	23
Odpłatność za usługi opiekuńcze od VII do XII 2024 roku dla osoby w rodzinie.....	24
Wydatki na specjalistyczne usługi opiekuńcze w okresie od I do XII 2024 roku.....	25
Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	25
Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób dorosłych od I do XII 2024 roku.....	25
Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo lub wskazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych od I do XII 2024 roku.....	26
Koszty miesięcznego utrzymania mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej, w których byli umieszczeni mieszkańcy Kalisza.....	28
Rodziny objęte asystą rodzinną. Dane na dzień 31.12.2024 roku.....	30
Działania podjęte przez rodziny dzięki wsparciu asystentów rodziny.....	31
Współfinansowanie ze środków miasta utrzymania dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2024 roku oraz porównanie z rokiem 2022 i 2023.....	33
Współfinansowanie ze środków miasta utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 roku oraz porównanie z rokiem 2022 i 2023.....	33
Udzielona pomoc finansowa dla rodzin zastępczych w 2024 roku oraz porównanie z latami 2023 i 2022.....	34
Udzielona pomoc finansowa dla rodzin pomocowych w 2024 roku oraz porównanie z latami 2023 i 2022.....	35

Udzielona pomoc finansowa dla rodzinnych domów dziecka w 2024 roku oraz porównanie z latami 2023 i 2022.....	36
Liczba dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza przebywająca w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w 2024 r.....	37
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w 2024 r. oraz porównanie z latami 2023 i 2022.....	38
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie w 2024 r. oraz porównanie z latami 2023 i 2022.....	38
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie w 2024 r. oraz porównanie z latami 2023 i 2022.....	38
Łączna kwota wydatków poniesionych za pobyt dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu w 2024 r. oraz porównanie z latami 2023 i 2022.....	39
Liczba dzieci pochodzących z terenu Miasta Kalisza przebywająca w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innych powiatów w 2024 r. oraz porównanie z latami 2023 i 2022.....	40
Miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz zakładach opiekuńczo-wychowawczych w 2024 roku oraz porównanie z latami 2023 i 2022.....	40
Miesięczny koszt utrzymania dziecka w zakładach opiekuńczo-leczniczych w 2024 roku oraz porównanie z latami 2023 i 2022.....	42
Pomoc psychologiczna w 2020, 2021, 2022, 2023 i 2024 roku.....	47
Działalność konsultanta ds. przeciwdziałania przemocy w 2023 i 2024 roku.....	51